November 2026

Børn & unge og ekstremisme
– et vidensoverblik

Center for Dokumentation
og Indsats mod Ekstremisme

© 2026 Udlændingestyrelsen

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme
Udlændingestyrelsen

Farimagsvej 51A
4700 Næstved
Danmark
Tlf.: 35 36 66 00
Stopekstremisme.dk

November 2026

Alle rettigheder tilhører Udlændingestyrelsen.
Udgivelsen kan frit hentes på stopekstremisme.dk.
Udlændingestyrelsens udgivelser kan frit citeres med tydelig kildegengivelse.

Resume

Børn og unge udgør en væsentlig del af det aktuelle bekymringsbillede om ekstremisme. Nyere forskning peger på, at unge bliver udsat for øget eksponering for ekstremistisk indhold online, samt at flere unge har berøring med ekstremistiske online miljøer. Samtidig har flere myndigheder og tænketanke observeret en tendens til hurtigere bevægelse fra eksponering af problematisk indhold til ekstremistiske handlinger. Denne udvikling ses også i Danmark. Samtidig understreger forskningen, at børn og unge ikke bør forstås som "små voksne" i denne sammenhæng. Det vil sige, at vi bør forstå problemstillingerne med et ungdomsperspektiv in mente. Det betyder blandt andet, at ungdommen er en særlig udviklingsfase, hvor identitet, dømmekraft, selvkontrol og modstandsdygtighed fortsat udvikles.

Forskningen understreger på forskellig vis, at ekstremisme blandt børn og unge bør forstås som et komplekst samspil mellem ungdommens normaludvikling, individuelle sårbarheder, relationer, fællesskaber og digitale miljøer. Der er således enighed om, at ingen enkelt faktor kan forklare, hvorfor en ung udvikler ekstremistiske holdninger eller handlinger. Det er samspillet mellem strukturelle, sociale og individuelle faktorer over tid, der skaber risiko. Det er vigtigt at slå fast og huske på, at langt de fleste unge, der har kontakt med risikofaktorer, aldrig radikaliseres.

Rapporten giver et overblik over de væsentlige faktorer, som forskere peger på, er i spil i det aktuelle bekymringsbillede, når det kommer til børn og unge. Disse faktorer skal forstås som grund til øget opmærksomhed, men ikke som indikatorer på ekstremisme i sig selv.

Udvikling og alder: En udviklingsorienteret tilgang er central. I de tidlige teenageår er unge præget af eksperimentering, impulsivitet og et stærkt behov for social accept. I alderen 14-17 år bliver identitetsdannelse, jævnaldrendes accept og tilhørsforhold særligt betydningsfulde faktorer, samtidig med at risikovillighed og konsekvensberegning fortsat er under udvikling. Fra de sene teenageår og ind i 20'erne er der generelt et fald i ekstremistisk og kriminel adfærd, blandt andet i takt med øget selvkontrol, empati, ansvar og mindre påvirkelighed over for gruppepres.

Risiko- og beskyttende faktorer: Der findes ikke én bestemt risikoprofil for børn og unge, der bliver involveret i ekstremisme. Risiko opstår typisk gennem et samspil mellem flere forhold. Centrale faktorer er blandt andet alder, køn, personlig usikkerhed, oplevet uretfærdighed, mobning, social isolation, voldelig eller truende adfærd, dysfunktionelle familieforhold, radikaliserede venner og gruppepolarisering. Mobning, diskrimination og social afvisning kan være særligt betydningsfulde, fordi de kan svække selvværd og tilhørsfølelse. Ekstremistiske fællesskaber kan i den situation tilbyde anerkendelse, identitet, mening og et stærkt fællesskab.

Beskyttende faktorer omfatter blandt andet selvkontrol, empati, perspektivskifte, positive familie- og venskabsrelationer, skolegang, uddannelse, beskæftigelse, prosocial adfærd og stærk samfund-

stilknytning. Positiv forældreinvolvering og oplevelsen af at blive behandlet retfærdigt kan ligeledes have en beskyttende effekt.

Identitet og jævnaldrende: Identitetsdannelse er en central del af ungdommen og samtidig en mulig sårbarhed. Ekstremistiske miljøer kan tilbyde unge klare svar på, hvem de er, hvem de hører sammen med, og hvem der udgør en fjende. For unge med identitetsusikkerhed, lavt selvværd eller manglende oplevelse af mening kan sådanne fællesskaber derfor fremstå attraktive.

Jævnaldrendes påvirkning er særlig stærk i ungdomsårene. Ønsket om anerkendelse og frygten for eksklusion kan både føre unge ind i og fastholde dem i problematiske fællesskaber.

Online eksponering og gaming: Den digitale dimension er central i nutidens ekstremismebekymring. Unge bruger meget tid online, hvilket øger muligheden for at møde ekstremistisk indhold og komme i kontakt med ekstremistiske miljøer. Onlinefællesskaber adskiller sig fra traditionelle medier ved at være interaktive: Unge kan både modtage indhold, kommunikere med andre og få deres holdninger bekræftet.

Gaming bør ses som et bredere digitalt økosystem, hvor spil, chat, sociale medier og andre platforme hænger sammen. Ekstremistiske aktører kan udnytte disse miljøer til eksponering, grooming og rekruttering. Den sociale og følelsesmæssige intensitet kan samtidig gøre det vanskeligt for unge at regulere deres adfærd og forholde sig kritisk til indholdet.

Voldsfascination, psykiske sårbarheder og neurodivergens: En nyere udvikling er tiltrækningen til nihilistiske og voldsforherligende miljøer, hvor fascinationen af vold ikke nødvendigvis bygger på en sammenhængende politisk eller religiøs ideologi. Disse miljøer kan særligt tiltrække unge, der oplever social isolation, mistrivsel eller andre sårbarheder.

Psykisk sygdom, traumer og neurodivergens bør ikke betragtes som årsager til ekstremisme. De fleste unge med sådanne forhold bliver ikke involveret i ekstremisme. Forskningen peger i stedet på, at de i samspil med eksempelvis mobning, isolation, belastende livshændelser, lavt selvværd eller stærk onlineeksponering kan udgøre en øget sårbarhed.

Forebyggelse: Forskningen peger på, at forebyggelse bør være alders- og udviklingstilpasset, relationel, ikke-stigmatiserende, helhedsorienteret og tværfaglig. Indsatser bør tage udgangspunkt i den enkelte unges udvikling og konkrete risikofaktorer frem for alene at fokusere på bestemte holdninger eller diagnoser.

Tillidsfuld dialog er central. Forskere peger på, at den unge skal kunne tale om sine tanker og oplevelser uden alene at opleve indsatsen som kontrol. Samtidig bør forebyggelsen styrke tilhørsforhold, trivsel, sociale kompetencer, kritisk tænkning, empati og perspektivskifte.

Indhold

Resume **3**
Introduktion 6
Metode 7
Ekstremisme og børn & unge: overblik over feltet **8**
Risikofaktorer 10
Beskyttende faktorer 13
Udviklingsfaser og aldersgrupper **15**
Tidlige ungdoms-/teenageår 15
Mellem ungdoms-/sene teenageår 16
Sene ungdomsår/unge voksenår 17
Normaludvikling og radikaliseringsrisiko **19**
Psykosocial modenhed 19
Identitetsdannelse 20
Jævnaldrendes påvirkning 21
Trauma **23**
Online eksponering og ekstremistisk indhold **25**
Voldsfascination og nihilisme **27**
Psykiske sårbarheder og sygdom **29**
Neurodivergens **32**
Forebyggelse **35**
Litteraturliste **39**

Introduktion

De seneste år har der lydt en samstemmig bekymring fra både myndigheder og tænketanke i ind- og udland om børn og unges stigende involvering i ekstremisme. Bekymringerne går i flere retninger: Der fokuseres på, at børn og unge bliver eksponeret for mere ekstremistisk indhold end tidligere, når de er online (hvilket de også er i langt højere omfang end tidligere). Der er en stigning i antallet af børn og unge, der bliver involveret i ekstremistiske, virtuelle miljøer.[1] Det fremhæves, at hastigheden hvormed en ung går fra passivt at konsumere ekstremt indhold eller propaganda til aktivt at deltage i ekstreme handlinger er blevet stærkt forøget.[2] Inden for bestemte, primært online ekstremistiske miljøer, er der også en tendens til, at vold fremstilles som legitim eller fascinerende, og disse miljøer retter sig aktivt mod sårbare børn og unge. [3]

På tværs af Europa er der samtidig en stigning i antallet af børn under 18 år, der er blevet dømt for handlinger relateret til terrorisme.[4] Denne udvikling udspiller sig desværre også i en dansk kontekst. Politiets Efterretningstjeneste udgav allerede i 2023 en rapport, der optegnede flere af disse tendenser i en dansk kontekst.[5] Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremismes (CDE) seneste status over indberettede bekymringer om ekstremisme i infohus-regi viser, at borgeren i 65 procent af de indberettede bekymringer er mellem 10 og 22 år.[6] I 47 procent af bekymringerne er borgeren under 18 år, og i 21 procent af bekymringerne er borgeren mellem 10 og 14 år.[7]

Basereret på aktuel forskning, opsummerer denne rapport, hvordan ekstremisme kommer til udtryk hos børn og unge; hvor og hvordan det adskiller sig fra voksenområdet; hvilke specifikke sårbarheder man bør være opmærksomme på; hvilke risiko- og beskyttende faktorer, som forskningen anser som væsentlige i forhold til børn og unge; og endelig optegnes den nyeste viden om forebyggelse og indsatser på dette område.

1 Politiets Efterretningstjeneste, 2023. TERRORTRUSLEN FRA EKSTREMISTISKE UNGE, url.
2 Vision of Humanity, 2025, "Youth Radicalisation: A New Frontier in Terrorism and Security", url; INTERPOL, 2026, "Youth radicalization: an urgent challenge across the global counter-terrorism landscape", url.
3 Politiets Efterretningstjeneste, 2023. TERRORTRUSLEN FRA EKSTREMISTISKE UNGE, url; Politiets Sikkerhetstjeneste, 2026, Hva kjennetegner mindreårige høyreekstremister i Norge?, url.
4 EUROPEAN UNION TERRORISM SITUATION AND TREND REPORT 2025, s. 10; for mere detaljeret tal fra Holland, Storbritanien og Tyskland, se Mehra, T. og Merlina Herbach "From Adolescence to Accountability: Prosecuting Teenagers for Terrorist-related Offenses in Europe". 2026, Volume 19:1, url.
5 Politiets Efterretningstjeneste, 2023. TERRORTRUSLEN FRA EKSTREMISTISKE UNGE, url
6 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, 2025, 'Status på forebyggelse af ekstremisme i de danske kommuner', url
7 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, 2025, 'Status på forebyggelse af ekstremisme i de danske kommuner', url

Rapporten tager udgangspunkt i den seneste forskning inden for krydsfeltet mellem børn og unge og ekstremisme, og opsummerer de hovedresultater, som de førende forskere har påvist, er væsentlige for at forstå tendenser og udvikling på børn- og ungeområdet, når det kommer til ekstremisme og radikalisering i dag. Samtidig er rapportens målgruppe ikke forskere, men fagfolk der arbejder med børn og unge, der kan være i risiko for ekstremisme og/eller i kontakt med ekstremistiske miljøer eller aktører.

Forskning slår entydigt fast, at ingen enkelt faktor alene kan forklare radikalisering. Det er samspillet mellem strukturelle, sociale og individuelle faktorer over tid, der skaber risiko. Langt de fleste unge, der har kontakt med de risikofaktorer, der nævnes i rapporten, radikaliseres aldrig.

Kilde: Obaidi, M., Bergh, R., Ozer, S., & Sindermann, C. (2025). Toward an integrated psychological model of violent extremism. European Review of Social Psychology, 1-50.

Baseret på en afgrænset videnskortlægning af ny forskning inden for dette område, opdeles rapporten i underkapitler, der hver især opsummerer tematiske nøgleområder. Disse områder er overlappende i deres vidensfelter, men kan også læses separat.

Metode

Rapporten indeholder en afgrænset vidensindsamling, der fokuserer på aktuel og relevant forskning om ekstremisme og forebyggelse af ekstremisme og børn og unge. Der er indsamlet videnskabelige, peer-reviewed artikler på engelsk og de nordiske sprog, der er udgivet primært inden for de seneste 5 år, og som beskæftiger sig med empirisk data fra ligesindede, vestlige lande.

Der er primært søgt og anvendt forskning baseret på meta- og reviewstudier. Metastudier er studier, der samler og kombinerer resultaterne fra en række andre uafhængige videnskabelige studier for at undersøge og finde tværgående mønstre og konklusioner baseret på en større datamængde. Et reviewstudie er en opsummering af den eksisterende forskning på området. Nogle steder i rapporten fremhæves også mere afgrænsede empiriske studier for enten at konkretisere eller belyse et givent emne, der ellers ikke udfoldes i et meta- eller reviewstudium. I de tilfælde understreges det, at evidensen er begrænset eller ikke-repræsentativ.

Endelig har et afgørende afgræsningskriterium været, at artiklerne specifikt skal omhandle børn og unge i relation til ekstremisme.

Denne rapport har været gennem ekstern kvalitetssikring. Her er analyser og konklusioner blevet gennemgået og kvalitetssikret af lektor Milan Obaidi fra Københavns Universitet.

Alle oversættelser fra engelsk er CDE's egne.

Ekstremisme og børn & unge: overblik over feltet

Forskningen inden for ekstremisme har generelt været baseret på data, som har taget udgangspunkt i voksne eller ikke skelnet tydeligt mellem data om voksne, unge og børn. Inden for de seneste år har flere forskere imidlertid fremhævet behovet for at fokusere specifikt på børn og unge og deres veje ind og ud af, samt fastholdelse i ekstremistiske miljøer for bedre at forstå de særegne sårbarheder, risiko-, beskyttelses og bekymringstegn, som gør sig gældende for denne målgruppe.[8]

Det er mange af de samme faktorer, der spiller ind i radikalisering og ekstremisme blandt voksne, børn og unge. Det er derfor vigtigt ikke at anse disse områder som væsensforskellige eller at anse den viden, begreber og erfaringer, som man arbejder med inden for voksenområdet som uanvendelige på børne- og ungeområdet. Men der er aspekter af disse processer, som kan forventes at udvikle sig anderledes og komme til udtryk på andre måder blandt børn og unge end blandt voksne, særligt afhængigt af barnets alder, udvikling og modenhed.[9]

Som forskeren Randy Borum tydeliggør problematikken:

> "Tilgange specifikt til unge, særligt teenagere, har fået meget lidt opmærksomhed til trods for den kendsgerning at de er anset som den aldersgruppe i højeste risiko, er mere modtagelige over for indoktrinering, og ung alder er den mest konsistente og robuste faktorer associeret med ekstremistisk vold." [10]

Andre forskere fremhæver, at det er kombinationen af børn og unges sårbarhed over for voldelig ekstremisme, deres forholdsvis høje online tilstedeværelse og deres mulige aldersrelaterede karakteristika, som gør dem til en målgruppe, som påkalder sig ekstra opmærksomhed og viden.[11]

Mens ungdoms- og voksenradikalisering og ekstremisme deler mange af de samme mekanismer, argumenterer flere forskere for, at deres udvikling, betydning, timing og udtryk er forskellige. Den største forskel består i, at ungdom er en særlig biologisk, psykologisk og social udviklingsfase, og de unge således stadig er i gang med at udvikle, lære, eksperimentere og mestre egenskaber, som blandt andet udgør afgørende faktorer for modstandsdygtighed over for risikoadfærd og ekstremisme.[12] Det betyder, at unge generelt ses som mere sårbare over for ekstremisme, da de står midt i en udviklingsfase, hvor de på den ene side er drevet af lyst og behov for blandt andet spænding, risiko, eksperimentering, autoritetsopgør, afstandtagen til forældre, nye fællesskaber

8 Bronsard et al, 2022, s. 1; Elzen et al, 2026, The association between media exposure and violent radicalization of young people: A multilevel meta-analysis, s.3
9 Borum, 2025, s. 2-3.
10 Borum, R. 2025, Developmental considerations for assessing the risk of extremist violence in adolescents, s. 3.
11 Elzen et al, 2026, The association between media exposure and violent radicalization of young people: A multilevel meta-analysis, s.3
12 Haghish et al. 2023, s. 1701

og tilhørsforhold, mens på den anden side endnu ikke har færdigudviklet deres evner i forhold til blandt andet risikovurdering, beslutningstagen, impulsivitet.

I en opfordring på tværs af flere landes efterretningsmyndigheder fremhæves således også:

> "At arbejde med mindreårige er mere komplekst end at arbejde med voksne. De unikke karakteristika af ungdomsudvikling kræver, at myndigheder inddrager yderligere overvejelser, når de har at gøre med mindreårige. Det kan være sværere at fastslå hensigten for mindreårige end voksne, særligt for mindreårige der tilbringer meget tid online." [13]

Ungdomsårene udgør forskellige specifikke udviklingsfaser, som hver indbefatter distinkte sårbarheder og opmærksomhedstegn i forhold til ekstremisme. Når man således snakker om "unge", dækker det over en målgruppe, som udviklingsmæssigt befinder sig meget forskellige steder fra de yngste til de ældste i målgruppen.

I rapporten bruger vi WHO's og Dansk Ungdomsmedicins kategorisering af børn og unges udviklingsfaser:[14]

Udviklingsfase	Karakteristika
Tidlige ungdomsår Ca. 10-13 år	Pubertetsudvikling, overvejende konkret og kortsigtet tænkning, begyndende følelsesmæssig adskillelse fra forældre og tidlig eksperimenterende adfærd.
Mellem ungdomsår Ca. 14-17 år	Pubertetsudvikling, begyndende abstrakt tænkning, seksuel orientering og -eksperimentering, stærk identifikation med jævnaldrende, udskoling og ungdomsuddannelse, eksperimenterende - og evt. risikabel adfærd samt nye rettigheder.
Sene ungdomsår/ unge voksenår Ca. 18-24 år	Inkluderer bl.a. fortsat hjerneudvikling, fortsat identitetsudvikling, langtidsplanlægning og potentiel eller reel økonomisk selvstændighed. Nye rettigheder inkl. tavshedspligt overfor forældrene.

Tabel 1: Udviklingsfaser og karakteristika for ungdomsår

13 Five Eyes. (2024). Young people and violent extremism: a call for collective action. Public Safety Canada, s. 5, url; Ware, J. (2026). Combating Youth Radicalization. The Soufan Center, s. 18, url.

14 Dansk Selskab for Ungdomsmedicin: Hvornaar-er-man-ung_final.pdf; WHO's definition of adolescence: Adolescent health

Risikofaktorer

Med et forstærket fokus på at flere børn og unge finder vej til ekstremistiske miljøer og fællesskaber, er der også en fornyet interesse for at forstå mulige risikofaktorer for denne målgruppe.[15] Forskningsmæssigt findes der ikke et entydigt svar eller konsensus om de specifikke risikofaktorer for børn og unge, men flere større studier har de seneste år identificeret nogle af de gennemgående træk.[16] Som det også gør sig gældende for voksenradikalisering og – ekstremisme, skal disse træk forstås i lyset af "en samlet risiko der opstår ved en række faktorer, der øger sandsynligheden for, at enkeltpersoner engagerer sig i voldelig ekstremisme."[17] Med andre ord, skal enkelte risikofaktorer altid ses i samspillet med andre faktorer og dermed i en samlet ramme og ikke som enkeltstående forklaringer eller grunde.[18] De fleste unge, der udviser disse faktorer, radikaliseres aldrig, og forskere mener derfor, at det er mere retvisende at se dem som pejlemærker for øget opmærksomhed snarere end indikatorer for radikalisering.[19]

Flere forskere fremhæver, at selvom flere risikofaktorer for ungdomsradikalisering er de samme som voksenradikalisering og -ekstremisme, er der også faktorer, der skiller sig ud. Det samme gælder forskelle mellem ungdomsradikalisering og ungdomskriminalitet generelt. Den bredere forklaringsramme for disse forskelle kan man læse mere om i rapportens forskellige kapitler. Nogle af de faktorer som adskiller ungdomsradikalisering fra ungdomskriminalitet er bl.a. socioøkonomisk status, tidligere kriminalitet, aggression og kognitive evner.[20]

Nogle forskere deler risikofaktorer op i nedenstående kategorier, mens andre anvender forståelsesrammer såsom psykosociale, socioøkonomiske og individuelle niveauer. For overskuelighedens skyld anvendes her kategorierne fra Campelo et al.'s studie fra 2018 af europæiske unges risikofaktorer for radikalisering.[21]

15 Haghish et al, 2023, s. 1699; Emmelkamp et al, 2020.
16 Emmelkamp et al, 2020. Borum, 2025.
17 Haghish et al, 2023, s. 1700.
18 Haghish et al, 2023, s. 1700
19 Obaidi, M., Bergh, R., Ozer, S., & Sindermann, C. (2025). Toward an integrated psychological model of violent extremism. European Review of Social Psychology, 1-50; Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), 29-46.
20 Emmelkamp et al. 2020.
21 Campelo, N., Oppetit, A., Neau, F., Cohen, D., & Bronsard, G. (2018). Who are the European youths willing to engage in radicalisation? A multidisciplinary review of their psychological and social profiles. *European psychiatry, 52*, 1-14.

Individuelle faktorer	Mikro-miljø (gruppe) faktorer	Sociale faktorer
• Alder • Køn • Opfattet uretfærdighed • Politisk fremmedgørelse • Personlig usikkerhed • Oplevelse af forladthed/afstand til andre menneske • Blive mobbet • Udøver vold, trusler eller mobning	• Dysfunktionalitet i familien • Venskab med radikaliserede individer • (Ikke voldelig) politisk aktivisme	• Gruppepolarisering • Oplevet gruppetrusler • Oplevet gruppeoverlegenhed • Politisk fremmedgørelse, herunder mistillid, utilfredshed og magtesløshed. • Geopolitisk kontekst

Tabel 2: Væsentlige risikofaktorer på tværs af studier

I tabellen er samlet nogle af de mest centrale risikofaktorer, som er identificeret i de største og mest systematiske studier på området om børn og unge i relation til radikalisering og ekstremisme.[22] Studierne dækker både over risikofaktorer for ekstremistiske attituder og handlinger, og er målt på forskellige aldersmæssige og geografiske målgrupper inden for børn og unge. Disse risikofaktorer er pejlemærker, der skal forstås i samspil med de øvrige sociale og psykologiske faktorer, der udfoldes i rapporten, og ikke som enkeltstående forklaringer for ekstremisme i sig selv.

Overordnet fremhæves alder og køn som de to mest robuste og gennemgående faktorer til at vurdere risikoen for ekstremisme. Risikoen er generelt størst i mellem ungdomsårene (ca. 14-17 år) og falder derefter gradvist i takt med øget psykosocial modenhed. I forhold til køn påpeger de fleste studier, at drenge har en højere risiko end piger for at tilslutte sig ekstremistiske holdninger eller handlinger.[23]

Andre risikofaktorer, der er værd at bide mærke i, er bl.a. aktivisme i en anti-demokratisk kontekst, politisk fremmedgørelse, opfattet gruppeoverlegenheden, mobning – både som udøver og offer. Med aktivisme menes "lovlige, ikkevoldelige ideologiske motiverede handlinger", som foregår i ikke-demokratiske miljøer.[24] Selvom størstedelen af unge, som involverer sig i ideologisk ungdomsaktivisme, ikke ender med ekstremistiske holdninger eller handlinger, viser forskningen, at denne type ungdomsaktivitet kan fungere som et første skridt på vejen mod mere radikale synspunkter. Det er særligt tilfældet, hvis det foregår i et miljø eller kontekst, der er fjendtligt indstillet over for basale demokratiske spilleregler og rammer.[25] Samtidig skal det understreges, at politisk

22 Campelo et al 2018; Emmelkamp et al, 2020; Haghish et al 2023; Duindam et al 2025.
23 Haghish et al 2023, s. 1709; Nivette et al 2022; Duindam et al. 2025; Miklikowska, M., & Besta, T. (2026). System-disillusioned youth radicalize: The role of political alienation in the formation of political radicalism. *advances. in/psychology.*
24 Emmelkamp et al. 2020, s. 3, 6-7.
25 Emmelkamp et al. 2020, s. 6-7.

og ideologisk engagement i langt de fleste tilfælde er en beskyttende og demokratisk sund aktivitet, og at bekymring alene opstår i kontekster, der aktivt undergraver demokratiske spilleregler.

I et stort og længerevarende studie af 13-17-årige svenskere har man undersøgt, hvilken rolle politisk fremmedgørelse, herunder utilfredshed, mistillid og magtesløshed over for politiske og juridiske institutioner, spiller i udviklingen af radikal politisk adfærd.[26] Studiet viser, hvordan politisk fremmedgørelse i ungdomsårene kan opleves af de unge som uretfærdighed og manglende lydhørhed fra det politiske system. Det kan fremme en forståelse blandt unge, at deres meninger ikke betyder noget, at de politiske autoriteter ikke er lydhøre over for "sådan nogle som dem", og at de ingen handlekraft har inden for de politiske rammer. Det kan underminere unges følelse og oplevelse af at have betydning, at være respekteret og at kunne påvirke ens egen sociale og politiske virkelighed. Disse oplevelser og følelser kan øge tiltrækningen til radikal politisk engagement, der udfordrer systemet og genskaber den unges selvfølelse af at være betydningsfuld og handlekraftig.[27] Forskningen påviser, at der særligt blandt unge drenge ses en sammenkobling mellem politisk fremmedgørelse i ungdomsårene og ungdomsradikalisering. Det vil sige, at når unge oplever højere end sædvanlige niveauer af særlig politisk mistillid og utilfredshed, udviser de også højere grad af politisk radikalisering.[28] Dette skal dog ses som en dynamisk risikofaktor, der kan ændre sig i takt med graden af politisk frustration stiger og falder.

Med "opfattet gruppeoverlegenhed" refereres til den grundlæggende socialpsykologiske dynamik, hvor personer ser deres egen gruppes "medlemmers" værd og opførsel som overlegne i forhold til andre. Det vil sige, at de ikke blot identificerer og støtter op om de personer, hvis gruppe de betragter, at de tilhører, men at de ser andre gruppers værdier og adfærd som mindre værd og underlegne til deres egne.[29] Denne faktor kan også ses i samspil med risikofaktorer undersøgt i andre studier, så som gruppepolarisering, gruppetrusler og venskab med radikaliserede personer. Selvom disse faktorer også er relevante i voksenradikalisering og -ekstremisme, har de forstærket betydning, når det kommer til unge, da netop påvirkninger og bekræftelse fra jævnaldrende samt oplevelser af tilhørsforhold spiller en afgørende rolle i ungdomsudvikling (se kapitel om "Normaludvikling").

Endelig bliver faktorer som voldelig, truende eller mobbende adfærd i ungdomsårene også identificeret som risikofyldte – det vil sige både at udøve mobning og blive mobbet.[30] At udøve mobning kan forstås som en uhensigtsmæssig måde, hvorigennem den unge forsøger at tilfredsstille sine relationelle og sociale behov. Det kan både isolere den unge yderligere og føre ham/hende ud i venskaber med andre personer med samme uhensigtsmæssige måder at håndtere andre dybereliggende problemerne på.[31] Denne type problematisk socialisering ses både kædet sammen med

26 Miklikowska, M., & Besta, T. (2026). System-disillusioned youth radicalize: The role of political alienation in the formation of political radicalism. *advances. in/psychology*.
27 Miklikowska, M., & Besta, T. (2026), s. 16.
28 Miklikowska, M., & Besta, T. (2026), s. 16.
29 Emmelkamp et al. 2020, s. 7.
30 Haghish et al 2023.
31 Haghish et al 2023, s. 1709.

kriminel og ekstremistisk adfærd.[32] Samtidig er det selv at blive mobbet også et pejlemærke for øget opmærksomhed i forhold til ekstremisme, og beskrives yderligere i kapitlerne om trauma og psykisk sårbarhed.

Beskyttende faktorer

Der er foretaget færre studier af beskyttende faktorer end af risikofaktorer i relation til børn og unge og ekstremisme. Ligesom risikofaktorer skal de også ses i en holistisk sammenhæng og ikke som enkeltstående faktorer, der kan virke beskyttende i sig selv. En stor del af de nedenstående faktorer gør sig også gældende som beskyttende faktorer i relation til ungdomskriminalitet, men der er også faktorer, der kobler sig mere specifik til religiøs og ideologisk ekstremisme.[33]

Beskyttende faktorer kan også deles op i individuelle, gruppe- og bredere sociale niveauer. Mens nogle af disse faktorer kan ses som den anden side af mønten af risikofaktorer, som for eksempel køn, sociale kompetencer og positiv gruppekontakt og tilhørsforhold, er der andre faktorer, som udgør mere komplicerede former for beskyttelse og resiliens mod risikoen for at tilegne sig ekstremistiske attituder eller foretage sig en ekstremistisk handling.[34]

Individuelle faktorer	Mikro-miljø (gruppe) faktorer	Sociale faktorer
• Selvkontrol • Skolepræstationer og uddannelsesniveau • Ansættelse • Køn • Prosocial adfærd • Livsstil (kost, motion, hobbyer)	• Positiv forældreinvolvering • Positiv gruppekontakt • Interpersonelle relationer (venner, sociale netværk)	• Proceduremæssig retfærdighed og institutionel tillid • Samfundstilknytning

Tabel 3: Beskyttende faktorer

En af de beskyttende faktorer, som reducerer risikoen for vold, er selvkontrol. Selvom et ungt menneske kan have ekstremistiske holdninger, reducerer en styrket evne til selvkontrol chancen for, at det udvikler sig til en voldelig handling.[35] I et bredere perspektiv af prosocial adfærd, er det evner som empati og perspektivskifte som ses at virke som beskyttende karakteristika for radikalisering, da disse kompetencer samtidig reducerer udvikling af fordomme, stereotyper og fjendebilleder.[36]

32 Haghish al 2023, s. 1709.
33 Lösel, F., King, S., Bender, D., & Jugl, I. (2018). Protective factors against extremism and violent radicalization: A systematic review of research. International journal of developmental science, 12(1-2), 89-102, s. 89.
34 Lösel et al. 2018, s. 91. Duindam et al., 2025, s. 11.
35 Lösel et al. 2018, s. 95.
36 Duindam et al, 2025, s. 11.

Et empirisk studie af risiko- og beskyttende faktorer blandt norske unge har identificeret fysisk aktivitet og kostvaner som mulige bidrag til at reducere ekstremismeattituder blandt unge.[37] Forskerne påpeger, at sammenhængen med fysisk aktivitet og kost muligvis også kan ses relateret til trivsel og sund livsstil – alle faktorer, der kan spille en beskyttende rolle, men studiet påviser ikke en klar årsagssammenhæng mellem disse faktorer. [38]

Faktorer som skolepræstation og ansættelse kan både ses som individuelle faktorer, der styrker personlige egenskaber, men også som gruppe- og sociale faktorer, der fremmer sociale netværk og relationer og knytter personen til samfundet.[39]

På gruppeniveau er det særligt positiv forældreadfærd og -involvering i barnets liv, der fremhæves som en beskyttende faktor for barnet. Det drejer sig både om forældrekontrol og grænsesætning, men også kultiveringen af positive tilknytningsbånd mellem barn og forældre.[40]

Ligesom politisk fremmedgørelse og mistillid kan være en risikofaktor, fremhæver forskningen også, at oplevelser af proceduremæssig retfærdighed ("procedural justice") eller meningsfuld politisk involvering kan fungere som en beskyttende faktor.[41] Når unge oplever at blive behandlet retfærdigt eller oplever, at andre bliver behandlet retfærdigt af politiet eller retssystemet, kan det fremme tilliden til og anerkendelse af både det politiske og juridiske system.[42]

37 Haghish et al 2023.
38 Haghish et al 2023, s. 1709.
39 Lösel et al. 2018, s. 96-97. Duindam et al 2025, s. 11.
40 Duindam et al, 2025, s. 12.
41 Miklikowska, M., & Besta, T. (2026), s. 18; Duindam et al, 2025, s. 12.
42 Duindam et al, 2025, s. 12; Miklikowska, M., & Besta, T. (2026), s. 18.

Udviklingsfaser og aldersgrupper

Den bedste tilgang til at forstå, vurdere, forebygge og håndtere børn og unge i relation til ekstremisme er gennem en udviklingsorienteret tilgang ("developmentally informed approach").[43] Forskere lægger stor vægt på den betydning, som sammenspillet mellem alder, modenhed og udvikling har for en eventuel øget bekymring for ekstremisme. Det gælder både biologisk, social-emotionel og kognitiv udvikling.[44] Med andre ord, er alder i sig selv ikke en tilstrækkelig indikator for at forstå et barns adfærd, handlinger og mulige intentioner, men skal forstås i et bredere udviklingsorienteret perspektiv.

Forskningen understreger entydigt, at dette sammenspil mellem alder, modenhed og udvikling er en afgørende brik, når det kommer specifikt til børn og unge i relation til ekstremisme. Unge indtil midt-tyverne er i en foranderlig proces, hvor faktorer som identitet og tilhørsforhold kan være stærkt ustabile, samtidig med at fx dømmekraft, konsekvensberegning, grænsesøgende adfærd og tillid til autoriteter kun langsomt etableres og modnes.

Tidlige ungdoms-/teenageår

Selvom der ikke er konsensus blandt forskere, hvornår dette udviklingstrin præcis starter og slutter, ligger de fleste vurderinger omkring 10-13 år. Det er her puberteten begynder for de fleste børn. Fra et psykosocialt perspektiv er det også en fase, hvor behov for social accept, anerkendelse og tilhør til en gruppe bliver dominerende aspekter for mange unge. Dertil følger en søgen efter og en usikkerhed om identitet og tilhørsforhold. Som hjerneforskningen slår fast, er et andet væsentligt aspekt ved den unge teenagehjerne en tendens til at søge hurtige og umiddelbare belønninger uden at beregne konsekvenser, hvilket vil sige høj impulsivitet.[45]

I relation til ekstremisme kan netop et stærkt behov for social accept og tilhørsforhold blive en sårbarhed, der kan tiltrække en til ekstreme grupper og miljøer. Her kan den unge teenager potentielt opnå en stærk gruppefølelse samt tydelige retningslinjer for identitet og verdenssyn gennem ekstremistiske narrativer. Ydermere kan det også tilfredsstille eller stimulere behov for spænding og grænsesøgning.

43 Borum, 2025; Nivette et al. 2022
44 Borum, 2025, 3.
45 Se fx Balvin, Nikola; Banati, Prerna (2017). The Adolescent Brain: A second window of opportunity – A compendium, Miscellanea UNICEF Office of Research – Innocenti, Florence, url

Mellem ungdoms-/sene teenageår

I relation til ekstremisme er social anerkendelse fra andre for denne aldersgruppe en væsentlig faktor.[46] Det er således både frygten for social udstødelse, der i denne periode kan føre unge ind i alternative og uhensigtsmæssige fællesskaber og ønsket og længslen efter at høre til en gruppe, der samtidig kan tilbyde stærke meninger og holdninger.[47] Dette kan for mange være et kortvarig bekendtskab, hvor de hurtigt mærker, at deres værdier og ønsker ikke flugter med det nye fællesskab, hvorefter de afprøver andre fællesskaber. De kan dog også forblive, enten ønsket eller uønsket, i fællesskabet i længere tid. Nogle gange sker det, hvis de presses til selv at begå ekstremistiske handlinger og begynder at afpresse andre unge til det samme.[48]

Samtidig er det også i denne fase, hvor jævnaldrendes påvirkning betyder mest. Forskere slår fast, at det er alderen fra 14-16 år, at unge er mest påvirkelige over for deres jævnaldrende meninger og accept, samtidig med at deres forældres og andre etablerede voksenautoriteters indflydelse begrænses og lægges afstand til.

I de generelle kriminalitetsstatistikker er denne alders- og udviklingsgruppe oftest mest repræsenteret.[49] Inden for psykologien forklares dette med, at man i disse ungdomsår undergår forandringer og udviklinger, som gør risikoadfærd mere tiltrækkende, herunder også adfærd der kan føre én ind i ekstremistiske miljøer.[50] Det drejer sig bl.a. om den videre identitetsudvikling, hvor man særligt i denne fase eksperimenterer og udforsker med forskellige roller og oplevelser af sig selv, samtidig med at ens moralske dømmekraft endnu ikke er moden og udviklet.[51] Denne identitetssøgning indebærer også at udforske forskellige verdenssyn og værdier, at prøve at koble sig på forskellige grupper og fællesskaber for at finde ud og mærke efter, hvem man er og hvor man hører til.[52]

46 Borum, 2025. s. 9.
47 Miklikowska et al., 2023
48 Vale, G. Exploited for the Cause?: The Potential for a Cross-Harm Approach to Children's Online Engagement in Terrorism, The British Journal of Criminology, 2025; url
49 Kriminalpræventivt råd; Borum 2025, s. 8.
50 Borum, 2025, s. 5-7.
51 Borum, 2025, s. 5.
52 Borum, 2025, s. 6; Miklikowska et al., 2023, s. 478.

Sene ungdomsår/unge voksenår

Forskere i ekstremisme har set på paralleller inden for kriminologien og kriminalitetsforebyggelse i forhold til alderskurver og tendenser, når det kommer til børn og unge.[53] På baggrund af empiriske studier og statistik har flere forskere konstateret, at radikalisering og tilslutning til ekstremistiske holdninger og handlinger synes at være nedadgående i overgangen fra de sene ungdomsår til voksenårene – ca. fra 17-18 årsalderen til 24 år.[54] Det er samme udvikling som ses i kriminalitetsstatistikkerne mere generelt.[55] Dog er alderskurverne mellem ungdomsekstremisme og ungdomskriminalitet ikke identiske, da unge involveret i politisk-ideologisk vold kan have andre forløb og mønstre end blandt ungdomskriminelle. Generelt er alderskurven mindre veldokumenteret for ekstremisme end for generel kriminalitet, samtidig understreges det i forskningen at ophøret (eller "desistance") af ekstremistiske holdninger eller handlinger ikke skal ses som, at det automatisk stopper blandt alle unge.[56]

Forklaringerne på faldet i interesse i ekstremisme og kriminalitet ses mere generelt i den sociale og psykologisk udvikling, som mange unge gennemgår i denne alder. Man begynder at påtage sig nye sociale roller, få mere ansvar og potentielt indgå i relationer, som samlet set kan beskytte eller afholde en fra at tilslutte sig eller støtte op om ekstremistiske holdninger og miljøer.[57] Dertil kommer en udvikling blandt mange i psykosocial modenhed, hvor man begynder at få bedre impulskontrol, mindre påvirkelig over for gruppepres og større empati.

Forskere peger på, at det er nogle af disse faktorer, som kan spille en afgørende og positiv rolle hos denne aldersgruppe og bidrage til at modvirke en tiltrækning til ekstremistiske ideer og fællesskaber. Forskningen fremhæver dog også nogle faktorer, som i denne aldersgruppe stadig kan ses som pejlemærker for øget opmærksom i forhold til radikalisering og ekstremisme. Det er bl.a. præstationstab (achievement loss) i form af fx uddannelsesnederlag, mangel på lærlingeplads og lignende; kontakt med strafferetssystemet, og endelig følelser af social eksklusion.[58]

Som tekstboksen understreger, er disse udviklingsfaser oftest forskellige for drenge/unge mænd og piger/unge kvinder: [59]

53 Schröder, C. P., Bruns, J., Lehmann, L., Goede, L. R., Bliesener, T., & Tomczyk, S. (2022). Radicalization in Adolescence: the Identification of Vulnerable Groups: Radicalization in Adolescence: the Identification of Vulnerable Groups. *European Journal on Criminal Policy and Research, 28*(2), s. 180-181.

54 Nivette et al., 2022, Eisner, M., Ribeaud, D., Bechtiger, L., Murray, A., & Tam, A. (2025). *Childhood risk factors for violent ideations in late adolescence and early adulthood. Criminal Behaviour and Mental Health, 35*(2), 95-105.

55 Det Kriminalpræventive Råd, Fakta om ungdomskriminalitet - Det Kriminalpræventive råd; Nivette et al 2022, s. 955-956.

56 Nivette et al 2022, s. 955-956, 971.

57 Nivette et al 2022, s. 955.

58 Nivette et al 2022, s. 970.

59 Duindam et al. 2025, s. 11; Haghish et al. 2023, s. 1709; Fangen, K., & Skjelsbæk, I. (2025). The role of gender in violent extremism. The *Cambridge handbook of the psychology of violent extremism,* s.105-109, 114. Se også: Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. (2026) Køn & ekstremisme – Aktuelle tendenser og tidlig forebyggelse. Udlændingestyrelsen.

Forskelle i kønnenes udviklingsfaser

Forskningen viser, at drenge/unge mænd og piger/unge kvinder oftest gennemgår disse udviklingsfaser forskelligt: Drenge og unge mænd er generelt senere end piger og unge kvinder til at udvikle og modne nogle af de social-kognitive egenskaber, der kan skabe resiliens i forhold til ekstremisme. Forskning nævner blandt andet forskelle i selvkontrol, udviklingen af sociale relationer og pigers i højere grad internaliserede stresshåndtering frem for drenges i højere grad udadreagerende stresshåndtering.

Forskere peger dog også på, at piger og unge kvinder kan radikaliseres via andre kanaler og måder end drenge og unge mænd, fx gennem romantiske relationer med radikaliserede mænd eller forskellige former for omsorgsmotiverede relationer. Piger og unge kvinder kan således udvise andre bekymringstegn end drenge og unge mænd, og det kan derfor generelt være vanskeligere at genkende eventuel bekymrende adfærd blandt piger og unge kvinder.

Normaludvikling og radikaliseringsrisiko

En stor del af de forskere, der de seneste år har undersøgt relationen mellem ekstremisme og børn og unge, har fremhævet, at det i høj grad er aspekter inden for normaludviklingen frem for afvigelser fra denne, der kan spille en rolle i radikalisering og ekstremismeprocessen.[60] Selvom forskere også påpeger faktorer, som gør nogle unge mere sårbare over for ekstremisme (se bl.a. kapitlerne om psykisk sårbarhed og trauma nedenfor), belyses her de faktorer inden for normaludviklingen, der gør selve ungdomsårene til en sårbarhed i forhold til radikaliserings- og ekstremisme. Igen skal det understreges, at størstedelen af unge, der udviser disse sårbarheder aldrig radikaliseres, og de nedenstående faktorer skal derfor ses som pejlemærker for øget opmærksomhed og ikke indikatorer for radikalisering eller ekstremisme.

Tre nøglebegreber, der går igen i forskningslitteraturen om dette felt, er psykosocial modenhed, identitetsformation og jævnaldrendes påvirkning.

Psykosocial modenhed

Randy Borums forskning viser, at der er "en betydeligt sammenhæng mellem psykosocial modenhed og voldelig eller antisocial adfærd blandt unge."[61] I forhold til radikalisering er det særligt aspekter der omhandler mådehold og risikovillighed (herunder selvkontrol og impulsstyring), ansvarlighed (bl.a. evne til at foretage uafhængige valg) og perspektiv (tids- og mellemmenneskelig bevidsthed).[62]

Et væsentligt aspekt ved radikalisering og ekstremisme er risikovillighed til at acceptere og potentielt begå ulovlige, farlige og/eller grænseoverskridende handlinger. Unge er generelt mere risikovillige end voksne, hvilket bl.a. skyldes højere impulsivitet og et mere intenst belønningssystem, der prioriterer social accept og umiddelbare fornøjelser over langtidsplanlægning.[63] Evnen til mådehold udvikles gennem ungdomsårene, og nogle forskere mener, at den først er ordentlig etableret i 20'erne. I forhold til ekstremismebekymring er disse underudviklede evner både relevant i relation til risikovillighed over for grænseoverskridende adfærd, men også umiddelbare belønninger, spændingssøgning, kritisk tænkning (eller mangel på samme) og følelsesmæssig regulering.

Der sker gradvis en kognitiv udvikling hos unge af tidsperspektiv, konsekvensberegning og fremtidsperspektiv. Det manglende eller utilstrækkeligt udviklet tidsperspektiv i løbet af ungdomsårene kan gøre, at unge kan føle sig afkoblet fra samfundet, fordi de ikke kan overskue eller forstå, hvor

60 Harpviken 2020; Borum 2025; Nivette et al 2022; Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), 29-46.
61 Borum 2025, s. 7.
62 Borum 2025, s. 7.
63 Borum 2025, s. 8.

de er lige nu og hvilke muligheder, der kan vente dem. De kan til tider ikke se de korte eller længere konsekvenser af deres beslutninger og handlinger for fremtiden eller for andre mennesker.

Selvom evnerne til konsekvensberegning modnes i midten af ungdomsårene, lader mange unge sig stadig styre af de umiddelbare og potentielle fordele ved hurtige belønninger. Ekstremistiske miljøer kan tilbyde hurtige løsninger og muligheder, der møder disse lyster og behov. Samtidig kan et begrænset perspektiv på mellemmenneskelig bevidsthed gøre, at man har svært ved forstå eller se andres synspunkter eller følelser. Dette udvikler sig og modnes i løbet af ungdomsårene, og for piger hurtigere end drenge, men i mellemtiden kan den potentielt begrænsede empati-evne være en del af lettere at kunne legitimere ekstremistiske holdninger og handlinger.[64]

Både hjerneudviklingen, specifikke personlighedstræk samt omgivelserne er med til at forme og forbedre udviklingen af selvkontrol og impulsstyring hos unge, mens bl.a. faktorer som kronisk stress og trauma kan forsinke eller forhindre disse udviklinger.[65]

Identitetsdannelse

Psykologividenskaben skelner generelt mellem personlig og social identitet, som udvikles og formes gennem ungdomsårene. Personlig identitet er forståelser og ideer om sig selv, egne værdier, tro og mål, mens social identitet omhandler hvilke grupper, roller og relationer, som man tilhører og forhandler.[66] En væsentlig del af en "vellykket" ungdomsudvikling er at kunne afsøge og afprøve flere og forskellige identitetsprocesser for at kunne lære, identificere og endelig etablere mere stabile værdier og relationer til sig selv og andre.[67] Netop dette behov for både at afsøge nye værdier og fællesskaber, samtidig med ønsket om at høre til og med tiden lægge sig mere fast på meninger og holdninger, gør unge sårbare over for radikalisering og ekstremistiske fællesskaber.[68]

Ekstremistiske miljøer og budskaber kan tilbyde både tydelige og klart optegnede ideer om, hvad der er rigtigt og forkert samt et stærkt socialt fællesskab.[69] For nogle unge kan ekstremistiske fællesskaber således opleves som en "genvej" gennem ellers kaotiske og svære identitetsprocesser i ungdomsårene, hvor de kan slippe for yderligere afsøgninger af værdier, fællesskaber, potentielle sociale afvisninger og uklare relationer.[70] Det kan føre til hurtig og tydelig identitetsafklaring for den unge, men uden at han/hun har fået undersøgt og udviklet en bredere forståelse af sig selv og

64 Borum 2025, s. 8-9.
65 Borum 2025, s. 7.
66 Ozer, S., Obaidi, M., & Schwartz, S. J. (2023). Radicalized Identity Styles: Investigating Sociocultural Challenges, Identity Styles, and Extremism. *Self and Identity, 22*(4), s. 7-8.
67 Isenhardt, A., Kamenowski, M., Manzoni, P., Haymoz, S., Jacot, C., & Baier, D. (2021). Identity diffusion and extremist attitudes in adolescence. *Frontiers in Psychology, 12*.
68 Borum 2025, s. 6. Ozer, S., Obaidi, M., & Schwartz, S. J. (2023). Radicalized Identity Styles: Investigating Sociocultural Challenges, Identity Styles, and Extremism. *Self and Identity, 22*(4), s. 508.
69 Echelmeyer, L., Slotboom, A. M., & Weerman, F. (2026). The Putative Effect of Identity on Extremist Radicalization: A Systematic Review of Quantitative Studies. *Studies in Conflict & Terrorism, 49*(5), 546–527, url
70 Isenhardt, A., Kamenowski, M., Manzoni, P., Haymoz, S., Jacot, C., & Baier, D. (2021). Identity diffusion and extremist attitudes in adolescence. *Frontiers in Psychology, 12*, s. 3.

andre mennesker, og dermed heller ikke fået udviklet sine egenskaber inden for kritisk tænkning eller bredere empatiske og sociale evner.[71]

Ekstremismeforskere har de seneste år undersøgt om, hvorvidt der er specifikke aspekter af identitetsdannelse blandt unge, som særligt kan spille en fremtrædende rolle i forhold til ekstremisme og radikalisering. Udover faktorer såsom trauma, psykisk sårbarhed og neurodivergens, som kan læses om i separate kapitler, nævnes der inden for den psykologiske normaludvikling blandt andet "usikker livstilknytning" ("unsecure life attachment") og identitetsdiffusion.

Med begrebet "usikker livstilknytning" refereres til det psykologiske behov, som mennesker har for at opleve og mærke sikkerhed og tryghed i deres sociale og kulturelle omgivelser.[72] Dette dækker også en følelse af at være inkluderet i samfundet, tiltro og tillid til ens omgivelser (at der ikke sker pludselig fundamentale og uønskede forandringer), en oplevelse af at blive behandlet retfærdigt, og endelig en forventning om samfundsmæssige betingelser, der er med til at fremme almindelig trivsel.[73] Forskere har påvist, at oplevelsen af usikker livtilknytning kan – i samspil med andre faktorer - have en betydning for individers radikaliseringsproces, da det kan blive en måde for disse individer at tilgå og forsøge at "løse" denne usikkerhed og utryghed.[74]

Inden for forskning om unges identitetsdannelse og ekstremisme fremhæves også begrebet "identitetsdiffusion".[75] Begrebet karakteriserer en følelse af mangel på og forvirring omkring sin egen meningsfulde identitet og tilknytning. I denne tilstand af forvirring og formålsløshed kan unge lettere risikere at tilknytte sig til ekstremistiske grupper, som udstikker tydelige retninger, formål og tilhørsforhold. Ydermere påpeger forskere, at tilstanden af identitetsdiffusion ofte knytter an til lavt selvværd og længevarende følelser af tvivl, tristhed eller sorg, som kan forstærke impulsive handlinger og aggression.[76]

Jævnaldrendes påvirkning

Ungdomsårene er det tidspunkt i livet, hvor jævnaldrendes påvirkning, anerkendelse, afvisning og eksklusion betyder mest for menneskers selvforståelse og identitet. Dette kan have afgørende indflydelse på en ung persons vej ind i og fastholdelse i et ekstremistisk miljø. Forskning viser, at det er særligt dynamikker omkring jævnaldrendes sociale anerkendelse, tilhørsforhold, diskrimination og mobning, som kan blive bidrage til risikoen for ekstremisme.

71 Isenhardt, A., Kamenowski, M., Manzoni, P., Haymoz, S., Jacot, C., & Baier, D. (2021). Identity diffusion and extremist attitudes in adolescence. *Frontiers in Psychology, 12*, 711466.
72 Ozer et al. 2023
73 Ozer et al 2023
74 Ozer et al 2023
75 Isenhardt, A., Kamenowski, M., Manzoni, P., Haymoz, S., Jacot, C., & Baier, D. (2021). Identity diffusion and extremist attitudes in adolescence. *Frontiers in Psychology, 12*; Borum 2025
76 Isenhard et al. 2021, s. 2.

Ekstremismeforskningen har inden for de sidste 10 år udviklet teorien om "significance quest", som beskriver, hvordan menneskers behov for at søge efter og føle betydning og mening i livet kan påvirke radikaliseringsprocesser.[77] Teorien fremhæver blandt andet, hvordan sammenhængen mellem social afvisning, diskrimination og mobning kan påvirke menneskers følelser af respekt, anerkendelse og værdsættelse. Det kan føre til negative selvbilleder, der kan motivere nogle mennesker til hadefulde handlinger, der kan genskabe et stærkere selvfølelse – blandt andet ved at tilslutte sig et hadefuldt fællesskab eller hadefulde holdninger.[78] I ungdomsårene har denne søgen og behov endnu mere betydning, da den sociale anerkendelse for jævnaldrende er særligt vigtig for den unges identitetsudvikling og selvfølelse.

Forskere har i de senere år undersøgt forholdet mellem ungdomsradikalisering og mobning og diskrimination. Nogle studier viser, at det kan have en betydelig påvirkning på børn og unges radikaliseringsforløb, hvis de bliver udsat for enten mobning eller diskrimination i løbet af ungdomsårene.[79] Et svensk studie påviser, hvordan svenske unge bliver påvirket over tid af mobning og slår fast, at unge som i gennemsnittet oplever mere mobning fra jævnaldrende udviser en højere og mere udtalt grad af radikale holdninger sammenlignet med unge, som har oplevet mindre grad af mobning.[80] Dette skal ses i samspil med andre psykologiske/individuelle og sociale faktorer.

De grundlæggende psykologiske mekanismer, der menes at ligge bag denne kobling er bl.a., at mobning reducerer den unges selvtillid og tilhørsfølelse og forstærker en usikkerhed på sig selv og følelser af meningsløshed.[81] Dette kan gøre unge mere sårbare over for tiltrækning til ekstremistiske fællesskaber og verdenssyn, hvor de kan opnå positive følelser af selvværd, tilhør og mening, samt en ventil for aggression rettet mod fælles fjendebilleder. Et andet forskerteam opsummerer det således:

> "I et forsøg på at afhjælpe ubehag og genskabe ens opfattede position, kan folk vende sig mod skadelige 'korrigerende' handlinger, som gør voldelige ekstremistiske holdninger mere sandsynlige."[82]

77 Haghish et al 2023, s. 1701.
78 Miklikowska, M., Jasko, K., & Kudrnac, A. (2023). The making of a radical: The role of peer harassment in youth political radicalism. *Personality and Social Psychology Bulletin, 49*(3), s. 478.
79 Haghish et al 2023, s. 1709; Miklikowska et al., 2023, s. 478-479.
80 Miklikowska et al., 2023, s. 486.
81 Miklikowska et al., 2023, s. 479.
82 Duindam et al, 2026, s. 3.

Trauma

Forskere har de seneste år undersøgt, hvordan traumer påvirker veje ind i ekstremisme.[83] Selvom dette stadig er et relativt nyt felt, peger forskningen forsigtigt på, at belastende/traumatiske barndomsoplevelser kan være en bekymrende faktor i en radikaliseringsproces. Samtidig fremhæves også kollektive traumer, så som gruppediskrimination, -marginalisering eller historiske krænkelser, som potentielle pejlemærker for øget opmærksomhed.

Forskningen fremhæver entydigt, at det ikke er traumatiske eller belastende barndoms- eller ungeoplevelser som i sig selv kan siges at føre til, at individer bliver en del af et ekstremistisk fællesskab eller udvikler ekstremistiske holdninger.[84] Størstedelen af børn og unge, som udsættes for traumatiske oplevelser bliver ikke radikaliserede.[85] Der er således ikke tale om en tydelig årsagssammenhæng. Derimod viser flere studier, at blandt personer som enten er dømt for en ekstremistisk handling, eller hvor der har foreligget en bekymring for radikalisering, har en høj procentdel oplevet en eller flere traumatiske begivenheder i deres liv, og særligt barndomstraumer synes at spille en faktor i denne proces. [86]

Forskellige former for traumer

- *Personlige traumer:* Traumatiske oplevelser som individer har oplevet direkte. Herunder findes også belastende barndomsoplevelser ("adverse childhood experiences", forkortet ACE), som henviser til specifikke barndomsoplevelser der kan føre til kronisk stress. Det er bl.a. oplevelser så som psykisk, fysisk og seksuel vold og svigt, men også at være vidne til vold, stofmisbrug og psykisk sygdom i hjemmet.
- *Kollektive traumer:* Et trauma som er påført en gruppe af mennesker, som deler en specifik gruppeidentitet eller -tilknytning, så som etnicitet, nationalitet eller religiøs tilknytning. Kollektive traumer kan dreje sig om historiske eller nutidige oplevelser, og kan være både indirekte (fx den indflydelse en forældres traumatiske oplevelse kan have på et barn) eller direkte (Lewis og Mardens, 2021, s. 9).

83 Lewis, J., og Marsden, S. (2021). Trauma, adversity, and violent extremism. *Centre for Research and Evidence on Security Threats, 9.* Pammi, T., Ceccarelli, C., Hibbs, S., Chase, J., Hamid, N., & McEwen, F. S. (2026). Adverse childhood experiences and violent extremism: A scoping review of the literature. *advances. in/psychology, 1.*
84 Lewis og Mardens, 2021, s. 14.
85 Lewis og Mardens, 2021, s. 9.
86 Lewis og Mardens, 2021, s. 11-12

Inden for både kriminologi- og ekstremismeforskningen er traumatiske barndoms- og ungdomsoplevelser – og særligt en akkumulering af flere traumer - en særlig sårbarhed, der kan gøre unge mere udsatte, når det kommer til ekstremisme. Der er forskellige teorier om, hvordan og hvorfor traumer spiller ind i unges sårbarhed over for ekstremisme.[87] På nuværende tidspunkt peger forskning på, at barndomstraumer muligvis kan sammenkædes med voldelig ekstremisme blandt nogle personer, men det kan også lede til andre uønskede konsekvenser, som for eksempel generel kriminalitet eller forstærket psykisk sårbarhed.[88]

Et forskerteam anført af Hanne Duindam har undersøgt, hvordan unge der oplever belastende oplevelser - som de kalder "shattered safety" - i deres ungdomsår kan udvikle ekstremistiske og/eller konspiratoriske attituder og tænkning.[89] Forskerne beskriver, hvordan man i ungdomsårene udvikler grundlæggende ideer og tro på meningsfuldhed og godviljehed i verden samt ens egen selvværd. Det kan derfor have en længerevarende og ødelæggende påvirkning på de unge, hvis de oplever traumatiske begivenheder i denne udviklingsperiode sammenkoblet med følelser af mistro og mistillid.[90] Det kan både være følelser som depression, ekstrem angst og PTSD og/eller antisocial adfærd. Disse følelser kan føre nogle unge mod ekstremistiske holdninger og handlinger i et forsøg på at korrigere og ændre ved ens situation, position og ubehag. [91]

Ekstremistiske ideer og narrativer kan i den sammenhæng tilføre den unge en følelse af handlekraft, magt og ansvar over eget liv, samt en følelse af mening og formål.[92] Denne forskning understreger også, at traumer, såsom massiv mobning eller omsorgssvigt, særligt i ungdomsårene kan have fortløbende påvirkninger ind i voksenlivet.[93]

87 Pammi et al. 2026, s. 12-13.
88 Pammi et al. 2026, s. 20.
89 Duindam et al
90 Duindam et al. s. 1-2. Se også Ozer et al. 2023.
91 Duindam et al. s. 3.
92 Duindam et al. s. 4.
93 Duindam et al. S. 11.

Online eksponering og ekstremistisk indhold

Et gennemgående tema og årsag til bekymring de seneste år om børn og unges veje ind i og fastholdelse i ekstremistiske miljøer er online-dimensionen. Specifikt peger forskere på, at "unges generelle sårbarhed over for voldelige radikalisering, kombineret med deres omfattende online tilstedeværelse, og deres mulige aldersrelaterede karakteristika" samlet set gør deres online liv afgørende at forstå, hvis man skal tilgå aktuelle ekstremismebekymringer, der er relevante for denne målgruppe.[94]

En overordnet tilgang ind i dette felt omhandler onlineeksponering. Det vil sige, hvordan børn og unge bliver eksponeret (fx scrolle, se, poste eller søge) for ekstremistisk indhold, hvad de bliver eksponeret for (ekstremt eller generelt indhold), hvilke typer af medier de bliver eksponeret for, og hvilken rolle det spiller hvorvidt de er passive eller aktive brugere i denne proces.[95] Flere studier viser, at bevægelsen væk fra traditionelle medier, som fjernsyn og radio, over til onlinemedier har betydet, at brugere generelt har et andet og mere interaktivt forhold både til online mediers afsendere og andre brugere samt selve indholdet. Dette interaktive forhold kan have en stærkere effekt på radikaliseringsprocesser end traditionelle medier, da det kan muliggøre relationer til andre personer, der kan validere og forstærke ekstreme holdninger, samtidig med at det kan skabe stærkere følelser af tilhør, mening og medlemskab.[96]

Det er påvist i både danske og internationale studier, at unge bruger mere tid online.[97] Denne stigning i tidsforbrug foran skærmen vurderer flere forskere kan have forskelligartede effekter relevant for ekstremisme og radikalisering. For det første gør det stigende timeantal børn og unge mere tilgængelige for eksponering af ekstremistisk indhold og kontakt med ekstremistiske grupper. Jo mere tid børn og unge bruger online, jo større chance er der for, at de bliver eksponeret for ekstremistisk indhold.

For det andet viser nyeste forskning, at det netop er eksponeringen af ekstremistisk indhold på online medier, der kan have den stærkeste kobling til voldelig radikalisering sammenlignet med andet indhold.[98] Forskere har dog endnu ikke påvist, om det er eksponeringen, der øger risikoen for ekstremisme, eller om det er allerede sårbare eller foranderlige unge som i højere grad søger og opsøger ekstremistisk indhold aktivt. Sandsynligvis er der tale om en gensidig forstærkende dynamik.

For det tredje viser samme forskning, at betydeligt tidsforbrug foran skærmen også bliver et problem, fordi børn og unge er i udviklingsfase, hvor de lærer grundlæggende social og moralsk viden

94 den Elzen, J. I., Asscher, J. J., Lang, K. M., & Duindam, H. M. (2026). The association between media exposure and violent radicalization of young people: A multilevel meta-analysis. Aggression and Violent Behavior, s. 3.
95 den Elzen et al, 2026, s. 1.
96 den Elzen et al, 2026, s. 2.
97 EVA (2025) Elever med høj skærmtid oplever lavere trivsel. København: Danmarks Evalueringsinstitut; url; Medierådet for Børn & Unge og Center for sociale medier, tech og demokrati (2025) Undersøgelse om unges brug af digitale medier, url.
98 den Elzen et al, 2026, s. 9.

om verden og sig selv, som er stærkt påvirket af jævnaldrende syn og opførsel. Hvis en stor del af tiden for disse unge foregår gennem eksponering af ekstremt online indhold og potentielt interaktion med personer med ekstreme synspunkter, kan der ske, hvad forskerne kalder "moralsk neutralisering af voldelige radikale holdninger og adfærd".[99] Det vil sige en normalisering af ekstrem adfærd og potentielt dehumanisering af mennesker, der anses for fjender eller blot anderledes.

Gaming som økosystem

Gaming er det seneste årti blevet en stor del af børn og unges online verden, og dermed også en stor del af, hvad børn og unge bruger deres tid på online. Forskere inden for gaming og ekstremisme anskuer gaming som et "økosystem", hvor det at game også skal ses som sammenkædet med de mange krypterede og ukrypterede kommunikationsplatforme, gaming chatrooms og sociale medie kanaler, som tilsammen udgør mange unges gaming-oplevelser. Når man snakker om gaming i dag, skal det således oftest forstås som en del af en bredere, interaktiv online virkelighed.

Samtidig skal det understreges, at gaming er en normal og populær aktivitet for unge. Bekymringerne for ekstremisme som fremhæves i forskningen gælder specifikke platforme og interaktioner, herunder ukrypterede chatrooms og rekrutteringsaktiviteter. De fleste børn og unge i gaming-miljøer engagerer sig således ikke i ekstremistisk indhold.

Gaming økosystemer tiltrækker børn og unge af et bredt spektrum af udviklingsdifferentierede grunde. Det vil sige, at de resonerer med børn og unges specifikke udviklingsmæssige behov, ønsker og længsler på forskellige måder samtidig. De taler blandt andet til unges sociale behov, hvor gaming kan tilbyde tilhørsforhold, social anerkendelse og inklusion. De skaber også sociale og psykologiske totaloplevelser eller i hvert fald stærk fordybende oplevelser. Derudover involverer gaming stærke emotionelle oplevelser, der kan dække alt fra glæde, sjov, spænding, tab og vrede.[100]

Det er i dette lys, at man skal se eventuelle ekstremismebekymringer. Det er svært for børn og unge at sætte grænser, selvregulere og kritisk reflektere over, hvad de bliver eksponeret for, mens de gamer og interagerer med andre i dette følelsesmæssigt opslugende og potentielt tilfredsstillende økosystem. Der er således mulighed for manipulering, rekruttering og overskridelse af egne og andres grænser, mens børn og unge befinder sig i disse økosystemer. Nogle gaming økosystemer kan udgøre et risikosted, hvor ekstremistiske aktører aktivt forsøger at eksponere børn og unge for ekstremistisk indhold, samt forsøge aktivt at groome og rekruttere disse til ekstremistiske handlinger og fællesskaber.[101]

99 den Elzen et al, 2026, s. 3.
100 Hutchinson et al. 2026, s. 5-6, 8-9.
101 Hutchinson et al. 2026.

Voldsfascination og nihilisme

Både myndigheder og forskere har identificeret et stigende antal af børn og unge, som de seneste år er blevet inspireret, rekrutteret og til dels også har handlet på baggrund af ekstremistiske fællesskaber med afsæt primært i voldsforherligelse og -fascination snarere end ideologiske eller religiøse overbevisninger.[102] Flere myndigheder og forskere anvender i den kontekst betegnelsen "nihilistisk voldelig ekstremisme" (NVE) for denne gruppe.[103] I Politiets Efterretningstjenestes vurdering af terrortruslen mod Kongeriget Danmark fra 2026 beskrives denne form for ekstremisme som en del af en bredere tendens, der betegnes som "ekstrem vold med uklart motiv."[104]

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremismes egen publikation[105] om nihilistisk voldelig ekstremisme[106] defineres begrebet som følger:

> "Nihilistisk voldelig ekstremisme (NVE) er en samlebetegnelse for voldsfascinerede fællesskaber, der overvejende findes online. NVE-fællesskaber er drevet af en blanding af personlige og ideologiske motiver, og tager som regel afsæt i et verdenssyn inspireret af nihilisme, dvs. opfattelsen af at tilværelsen er meningsløs, og misantropi, dvs. had mod menneskeheden. NVE-fællesskaber indeholder også ofte en accelerationisme, dvs. ideen om, at man derfor bør fremtvinge et samfundsmæssigt sammenbrud. Her anses ekstreme handlinger og vold – både rettet mod én selv og mod andre – som en legitim udvej eller ligefrem en nødvendig handling. NVE-indhold er eksempelvis voldelige og/eller blodige billeder, videoer, lydfiler m.m. eller indhold, der hylder eller normaliserer selvskade."

Som CDE's publikation understreger, og nyeste data fra forskning også fastslår, er det særligt børn og unge, som nihilistiske ekstremistiske netværk retter sig mod.[107] Ydermere er det særligt børn og unge, " (...) der har forskellige former for sårbarheder, for eksempel personer med psykiske lidelser eller diagnoser, selvskadende adfærd eller et meget begrænset socialt netværk."[108]

102 Miconi, D., Zambelli, M., Mounchingam, A. N., & Rousseau, C. (2026). Hybrid ideologies and glorification of violence during adolescence: Links to support for violent and nonviolent radicalization. Journal of Research on Adolescence, 36(2); Rousseau, C., Miconi, D., Ngov, C., & Hassan, G. (2025). Ideological and nihilistic violence in adolescents referred to a specialized clinic for violent extremism. Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice, 67(2), 30-48.
103 Politiets Efterretningstjeneste, (2026). Vurdering af terrortruslen mod Kongeriget Danmark 2026, s. 12.
104 Politiets Efterretningstjeneste, (2026). Vurdering af terrortruslen mod Kongeriget Danmark 2026, s. 12.
105 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, Nihilistisk ekstremisme, 2026.
106 Nihilistisk ekstremisme er den bredere betegnelse, hvori nihilistiske voldelig ekstremisme også indgå. De to betegnelser bruges her synonymt.
107 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, Nihilistisk voldelig ekstremisme, 2026; Rousseau, C., Miconi, D., Ngov, C., & Hassan, G. (2025). Ideological and nihilistic violence in adolescents referred to a specialized clinic for violent extremism. Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice, 67(2), 30-48.
108 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, Nihilistisk voldelig ekstremisme, 2026.

Et forskningsprojekt fra Canada har undersøgt personer, der har været tiltrukket af voldsforherligende onlinefællesskaber. Resultaterne blandt disse unge, som allerede er henvist til et specialiseret team for problemstillinger vedrørende voldelig ekstremisme, viser, at de ofte er blevet diagnosticeret eller kan diagnosticeres med en stress-relateret lidelse, så som posttraumatisk stress syndrom eller tilpasningsreaktion, og at de også har familie- og skoleproblemer og konflikter.[109] Det skal dog understreges, at de ikke kan betragtes som repræsentative for unge med interesse for eller berøring med voldsforherligende onlinemiljøer generelt.

Forklaringer for stigningen og udbredelsen af disse tendenser er ikke entydige. Et forskerteam forklarer skiftet fra mere organiseret ideologier til en "dystopisk ungdomskultur" som en mulig "skuffelse over politiske modeller, som ses som forfejlede".[110] Forskere peger på, at de unge, som er optaget af det voldforherligende perspektiv, ikke søger at skabe noget nyt og fælles, men at deres handlinger snarere skal ses som en protest mod uretfærdighed. I dette lys stræber de efter ødelæggelse frem for formål og mening.[111] Børn og unges tiltrækning til nihilistisk voldelig ekstremisme kan ses som en måde at handle på, når de føler sig magtesløse over for uretfærdighed.[112]

Forskere peger samtidig på, at selve udbredelsen af voldsforherligende indhold og grooming af børn og unge til ekstremistiske handlinger gennem eksponering og deling af dette materiale er en væsentlig tendens i det aktuelle ekstremistiske trussellandskab.[113] En forskergruppe skriver:

> "Mange ekstremister tilslutter sig ikke længere traditionelle ideologier men adopterer i stedet hybride eller tvetydige narrativer, der kombinerer elementer fra forskellige trosystemer. Disse narrativer kan blive kædet sammen gennem delte uretfærdigheder, symboler og online fællesskaber, og dyrkes med det formål at ramme unge specifikt, hvilket skaber en krydsbestøvning af ekstremistiske ideer."[114]

De påpeger derfor, at det er væsentligt at forstå og forebygge voldelig ekstremisme med fokus på de samfundsmæssige drivkræfter og underliggende årsager, der fører unges sårbarheder mod ekstremisme, inklusiv voldsfascination og – forherligelse.[115]

109 Rousseau et al 2025.
110 Rousseau et al 2025, s. 32.
111 Rousseau et al 2025, s. 32.
112 Miconi et al, 2026, s. 2.
113 Rottweiler, B. , Clemmow, C., Doctor, A. og Helm, B. 2025. *Children, Young People and the Emerging Terrorism Threat Landscape,* Just Security.; Ware, 2026, s. 17-18.
114 Rottweiler, B. et al., s. nn.
115 Rottweiler, B. et al., s. nn; Ware, 2026, s. 17.

Psykiske sårbarheder og sygdom

Der er de seneste år sket et generelt skifte i ekstremisme-forskningen fra at fokusere på relationen mellem ekstremisme og diagnosticerede psykiske sygdomme til nu mere at se på psykologiske sårbarheder som en bedre forståelsesramme til at belyse udviklingen af ekstremisme.[116] Der findes stadig ikke en entydig forklaringsramme på forholdet mellem ungdomsudvikling og psykologiske sårbarheder i relation til ekstremisme.[117] Forskningen peger dog på nogle gennemgående træk. Det er dog også her vigtigt at understrege, at forskere er enige om, at de fleste unge der udviser psykisk sårbarheder eller sygdom aldrig radikaliseres, og de nedenstående faktorer skal ses som pejlemærker for øget opmærksomhed og ikke indikatorer for radikalisering og ekstremisme.

Forsker Anna Harpiken har defineret forskellen mellem psykologisk sårbarhed og psykisk sygdom som følger:[118]

Definition på psykisk sårbarhed og psykisk sygdom

Psykologisk sårbarhed kan defineres som "faktorer der gør en person sårbar over for uordnede tilstande." Disse faktorer er påvirkelige over for kontekst og timing og mere almindelige og diskrete end diagnosticerede sygdomme.

Psykisk sygdom ("mental illness") indbefatter både diagnosticerede sygdom og psykiske tilstande, der ikke er blevet formelt diagnosticeret.

Forskningen understreger, at når det kommer til ungdomsudvikling, er der flere faktorer relateret til psykologiske sårbarheder, som kan være afgørende for relationen til identitet og ideologi – faktorer der i samspil med andre faktorer kan føre til ekstremisme.[119] På tværs af studier ses seks gennemgående faktorer:[120]

- Psykisk sygdom
- Traumatiske oplevelser
- Tidlig socialisering
- Opfattet diskrimination
- Social kapital
- Kontakt med det strafferetlige system.

116 Harpviken 2020, s. 1.
117 Harpviken 2020, s.1-2.
118 Harpviken 2020, s. 2.
119 Harpviken 2020, s. 2.
120 Haghish et al 2023; se også Harpviken 2020; Schröder et al 2022.

Forskning har undersøgt mange forskellige psykiske sygdomme og forskellige relationer, som derfor ikke kan opsummeres entydigt, men som forskeren Harpviken fremhæver:

> "Psykisk sygdom kan reflektere en generel psykologisk sårbarhed, der kan øge modtageligheden over ekstremistisk engagement blandt unge, der søger efter håb og mening."[121]

Samtidig understreger en anden gren af forskningen, at man bør se på, hvordan bestemte personlighedstræk spiller ind i denne sårbarhed: fx hvilke former for empati, emotionalitet og/eller vrede besidder den unge generelt? Det kan måske forklare, hvorfor størstedelen af unge med psykisk sårbarhed ikke radikaliseres, mens kun et fåtal gør.[122]

Flere forskere har kigget på relationen mellem traumatiske oplevelser i barndommen og ekstremisme (se også kapitlet ovenfor). Her har man blandt andet undersøgt mobning og det at blive udsat for vold. Begge disse oplevelser bliver fremhævet som faktorer, der kan skabe psykologisk sårbarhed hos unge. Som en måde at håndtere denne sårbarhed, kan de unge ønske sig forandring, hævn, og styrkelse af deres selvbillede gennem ekstreme handlinger eller holdninger.[123] De kan dermed blive mere modtagelige over for ekstremistisk rekruttering, der kan tilbyde støtte, tilhørsforhold og retning.[124]

Som kapitlet om identitetsudvikling også påpeger, kan identitetsproblemer i løbet af ungdomsårene udvikle sig til en sårbarhed, der gør en mere modtagelig over for ekstremistiske fællesskaber.[125] Usikker tilknytning til samfundet eller til jævnaldrende kan føre til oplevelser af usikkerhed og ustabilitet om identitet og tilhørsforhold.[126] Et aspekt af en sådan udvikling kan føre til et forstærket behov for den unge at knytte sig til og "fusionere" sin egen identitet med en gruppe, der har tydelige grænser, homogenitet, struktur og regelsæt for derigennem at formindske usikkerheden.[127]

Den nuværende forskning peger således ikke på, at forekomsten af diagnosticerede psykiske lidelser er større blandt ekstremister end blandt normalbefolkningen, men der er dog en undtagelse.[128] Blandt forskning i lone actors, det vil sige individer der agerer uafhængigt uden bånd til et bredere netværk eller hierarkisk struktur, men som oftest stadig får inspiration fra eller er løst del

121 Harpviken 2020, s. 13.
122 Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), 29-46.
123 Duindam 2025, s. 2-3.
124 Harpviken 2020, 14.
125 Borum 2025, s. 5-7.
126 Ozer et al. 2023.
127 Borum 2025, s. 7.
128 Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), s. 29-30.

af et ekstremistisk online fællesskab,[129] synes psykiske lidelser at være mere fremtrædende end blandt gruppebaseret ekstremisme.[130] Ifølge et studie har lone actors 13 gange større chance for at have psykisk sygdom end individer i ekstremistiske grupper. Disse sygdomme er oftest skizofreni, autisme, ADHD og psykotiske tilstande eller vrangforestillinger.[131] Samtidig viser forskningen om denne gruppe, at forekomsten af depression er mindre blandt lone actors end gruppebaserede ekstremister og faktisk ikke højere end blandt normalbefolkningen.[132]

129 Obaidi et al, 2026, s. 30.
130 Obaidi et al, 2026, s. 30.
131 Obaidi et al, 2026, s. 30.
132 Obaidi et al (2026), s. 30.

Neurodivergens

Der findes få studier i skrivende stund, der specifikt kigger på krydsfeltet mellem ekstremisme, børn og unge og neurodivergens. Samtidig bliver dette krydsfelt ofte fremhævet som et muligt og særskilt bekymringstegn i policy papers og nyhedsartikler.[133] I dette kapital anvendes derfor primært data, der kigger på neurodivergens og ekstremisme (uden et særskilt fokus på børn og unge) og neurodivergens og ungdomskriminalitet og mistrivsel (uden en særskilt ekstremismeafgræsning).

I nedenstående tekstboks findes Ordnet.dk's definition på neurodivergens,[134] mens forskerne Nadine Salman og Al-Attar Zainab beskriver nuancerne omkring neurodivergens, når det omhandler ekstremisme:[135]

Definition af neurodivergens

Begrebet "neurodivergens" refererer til en person, der "mentalt eller neurologisk afviger fra det typiske, fx på grund af ADHD, autisme eller ordblindhed". Der er stor variation i, hvordan disse afvigelser kommer til udtryk og deres karakteristika. Neurodivergens kan både medføre alvorlige udfordringer men også styrker og særlige egenskaber.

Forskningen slår entydigt fast, at neurodivergens ikke forårsager eller medfører en direkte sårbarhed eller risiko for ekstremisme. Størstedelen af personer der er diagnosticeret med en type af neurodivergens bliver ikke involveret i ekstremistiske miljøer, handlinger eller holdninger.

Når fagprofessionelle og forskere alligevel interesserer sig for relationen mellem ekstremisme og neurodivergens, er det ud fra observationer og studier af en relativ høj forekomst af neurodivergens blandt personer, som enten er i risiko eller dømt for ekstremisme og henvises til specialiserede klinikker eller domstole. Det vil sige, at blandt gruppen af henviste personer, der udviser bekymringstegn på ekstremisme, ses hyppigere forskellige typer af neurodivergens – særligt autismespektrumforstyrrelser eller ADHD (opmærksomhed- og hyperaktivitetsforstyrrelser) – end blandt den almene befolkning.[136]

133 Momme, L. og Maressa, J. , 3. april 2026, "PET: Sårbare unge på nettet kan radikaliseres og udgøre en sikkerhedsrisiko", Jyllandsposten, url; Dalsgaard, L. 25. april 2023, "anklager vil have 16-årig kendt skyldig i usædvanlig terrorsag. Forsvarer kalder det 'forkert menneskesyn", dk.dk, url; Warrell, H. 18. oktober 2024, Weaponised autism and the extremist threat facing children", Finansial Times.

134 Ordnet.dk "neurodivergent", url.

135 Salman, N., & Al-Attar, Z. (2025). A systematic review of neurodivergence, vulnerability, and risk in the context of violent extremism. The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology, 36(6), s. 1027-1028.

136 Salman og Al-Attar, 2025, s. 1038-1040.

Den hyppige forekomst kan ifølge forskere skyldes flere endnu uklare årsager: at neurodivergente unge er mere synlige over for skoler og myndigheder, at deres onlineadfærd lettere misfortolkes, eller deres diagnoser i nogle lande og systemer registreres mere systematisk i bestemte sagstyper.[137] Den hyppige forekomst af ekstremisme blandt neurodivergente unge er således blandt unge henvist til disse specialiserede klinikker og ikke blandt ekstremismemiljøer som sådan.[138]

Forskere inden for dette felt vurderer, at neurodivergens kan ses som en mulig sårbarhed i kontekst med øvrige potentielle bekymringstegn, og aldrig som en enkeltstående forklaringsfaktor i sig selv.[139] Det er oftest i samspillet med andre faktorer, såsom trauma, depression og belastende livshændelser, at neurodivergente symptomer ses tydeligere koblet til ekstremistisk adfærd.[140] Samtidig understreger forskningen også, at børn og unge med neurodivergens også har vidt forskellige personlighedstræk, der netop kan pege på, hvorfor størstedelen af personer med disse afvigelser ikke radikaliseres, mens kun et fåtal gør.[141]

Forskningen har kigget på aspekter særligt inden for autisme og ADHD, som hyppigst spiller en rolle blandt gerningspersoner dømt for ekstremistiske handlinger. Det er blandt andet vanskeligheder ved social kommunikation, hyperfiksering og kontakt med retssystemet.

Neurodivergente personers potentielle vanskeligheder ved social kommunikation og ved at forstå andre menneskers perspektiv kan forårsage både social angst, udfordringer ved at skabe relationer og dermed også potentielt lede til afvisninger og isolation.[142] Det kan også føre til vrede og stærke følelser af uretfærdighed, som i forlængelse af social isolation kan få den unge til at trække sig mere tilbage til online medier, hvilke kræver færre sociale kompetencer, mere anonymitet og potentielle nye fællesskaber.[143] Her er negative, hadefulde ekstremistiske online fællesskaber et muligt sted at havne.

Et andet aspekt, der særligt ses ved autisme, er hyperfiksering på bestemte interesser. Her er bekymringen særligt, når disse interesser kom til at omhandle terrorisme, masseskyderi og eksplosioner, men også våben mere bredt og ekstremistiske narrativer og ideologier, som kan føre nogle unge ud i et uhensigtsmæssigt selvdrevent onlineforbrug. Igen understreger forskere, at en hyperfiksering på særinteresser altid også skal ses i samspillet med andre bekymringstegn som social isolering, traumer og belastende livshændelser.

137 Salman, N., Al-Attar, Z., & McKenzie, G. (2026). Practitioner Perspectives on Counterterrorism and Neurodivergence. *Journal of Forensic Psychology Research and Practice*, 1-41

138 Holland, L., Reid, N., & Smirnov, A. (2023). Neurodevelopmental disorders in youth justice: a systematic review of screening, assessment and interventions: L. Holland et al. *Journal of experimental criminology, 19*(1), 31-70; Kasinathan, J., & Parsons, A. (2025). Radicalisation in adolescents: mental health considerations for violent extremism. *Australasian Psychiatry, 33*(1), 57-63.

139 Salman og Al-Attar, 2025, s. 1048.

140 Salman og Al-Attar, 2025, s. 1048-1050.

141 Obaidi et al 2026.

142 Salman og Al-Attar, 2025, s. 1040-1042.

143 Al-Attar, Z. (2020). Autism spectrum disorders and terrorism: How different features of autism can contextualise vulnerability and resilience. *Journal of Forensic Psychiatry and Psychology,* 31(6), 926–949; Salman og Al-Attar, 2025, s. 1041.

Neurodivergente mennesker, særligt med autisme, kan også have et større behov for at systematisere og ordne verden i bestemte kategorier og kendsgerninger, som understøtter et behov for forudsigelighed, rutiner, orden og regler.[144] Dette er uproblematisk i sig selv, men når disse rutiner og forudsigeligheder bliver alvorligt forstyrret, kan det skabe stress og angst, hvor nogle få personer kan blive mere modtagelig over for narrativer og indhold, som præsenterer en forudsigelig, regelbaseret verdensorden.[145] Ekstremistisk ideologiske eller voldsforherligende narrativer, der tegner en sort-hvid verden op med tydelige helte, fjender og handlingsmåder kan præsentere sig selv for de unge, som nogle der hjælper med at genskabe orden og mening i kaosset. Samtidig påpeger flere forskere også, at behovet for orden, regler og regelmæssighed også kan udgøre en beskyttende faktor for mange neurodivergente mennesker, da de i høj grad tilstræber at overholde regler og besidder stærke moralske følelser.[146]

Forskere slår således fast, at det ikke er den rigide tænkning i sig selv, der bør øge bekymringen for ekstremisme, da disse kognitive træk forekommer bredt i befolkningen på forskellig vis. Det kan ses som et relevant bekymringstegn i samspillet med et bredere mønster af belastninger og bekymringstegn, såsom stress og angst, sociale omstændigheder og uhensigtsmæssige netværk.[147]

Inden for kriminologien foreligger en mere bredspektret og robust forskning i forholdet mellem neurodivergente unge, kontakt med retssystemet og mistrivsel. Her har man i en årrække set på forekomsten og relationen mellem unge personer med bestemte diagnoser og kriminel adfærd. Denne forskning påviser en højere risiko for kriminalitet, når der er et samspil med andre sociale og psykologiske belastninger for de neurodivergente børn og unge.[148]

Inden for forskning i ungdomskriminalitet er der flere forskellige symptomer inden for neurodivergens, som fremhæves som en mulig sårbarhed, der kan føre unge ud i kriminalitet. Her nævnes blandt andet indlæringsvanskeligheder – for eksempel for børn og unge med ADHD – som kan føre til oplevelser i skoletiden af nederlag og fiasko, og som kan forhøje risikoen for ungdomskriminalitet. Et andet væsentligt karakteristika for flere neurodivergente unge kan være en reduceret kontrol over eksekutive funktioner så som beslutningstagning, opmærksomhed, impulskontrol, hukommelse. Evner som børn og unge generelt gradvist lærer at mestre i løbet af ungdomsårene, men som hos neurodivergente børn og unge kan have en forsinket eller anden udvikling.[149]

Igen er det væsentlig at understrege, at langt de fleste unge, der udviser nogle af de ovenstående faktorer, radikaliseres aldrig. Det er i samspillet mellem strukturelle, sociale og individuelle faktorer over tid, der skaber risiko. Forskningen fremhæver disse faktorer som grund til øget opmærksomhed frem for indikatorer for radikalisering.

144 Salman og Al-Attar, 2025, s. 1045
145 Salman og Al-Attar, 2025, s. 1045-1046.
146 Salman og Al-Attar, 2025, s. 1050-1051.
147 Obaidi et al 2026.
148 Holland, L., Reid, N. & Smirnov, A. (2023). Neurodevelopmental disorders in youth justice: A systematic review of screening, assessment and interventions. Journal of Experimental Criminology, 19, d. 32-33.
149 Figueiredo, P., Ramião, E., Barroso, R., & Barbosa, F. (2023). Executive (dys) functions and ODD and CD: A systematic review and meta-analysis. *Neuropsychology, 37*(2), 133.

Forebyggelse

Forskning i forebyggelse af ekstremisme der er særligt rettet mod børn og unge er relativt begrænset.[150] Som nævnt i indledningen er de fleste forebyggelses- og vurderingsværktøjer baseret på data enten fra voksne eller fra en blanding af unge og voksne. I dette afsnit opsummeres, hvad forskningen peger på som væsentligt at have for øje i forebyggelsesarbejdet med børn og unge, og hvilke områder hvor vi stadig mangler viden.

De beskrevne beskyttelses- og risikofaktorer skal ses i et komplekst samspil på tværs af individuelle, gruppe- og strukturelle niveauer. Det samme gælder forebyggelse. Som en gruppe forskere for nyligt har påpeget:

"At anerkende hvordan individuelle forskelle, subjektive oplevelser, og kontekstuelle faktorer spiller sammen kan hjælpe med at identificere individer, der er modtagelige over for voldelig ekstremisme uden at forstærke skadelige generaliseringer."[151]

Forskningsresultaterne nedenfor er baseret på internationale studier og tager derfor ikke højde for, hvordan man i Danmark allerede arbejder med tværmyndighedssamarbejde og helhedsorienterede tilgange til forebyggelse af ekstremisme generelt.

Forebyggelse på flere niveauer

Generelt fokuserer forskning på fem niveauer, hvor forebyggelsen kan eller bør finde stede:

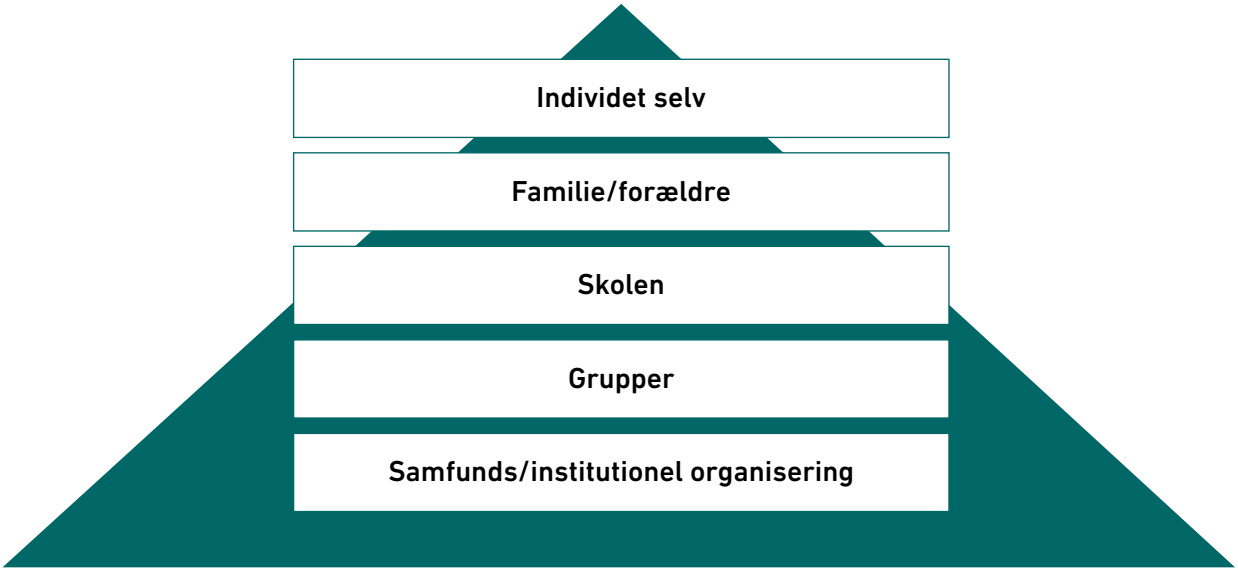

150 Borum 2025; Duindam et al 2026.

151 Obaidi, M., Bergh, R., Ozer, S., & Sindermann, C. (2025). Toward an integrated psychological model of violent extremism. *European Review of Social Psychology*, s.37.

Forskere har undersøgt indsatser og deres effekter på disse forskellige niveauer. På tværs af studierne fremhæves en række pointer, som er relevante for en mere effektfuld tilgang til forebyggelse blandt børn og unge:

- Alders- og udviklingstilpasset forebyggelse
- Styrkelse af relationer, tilhørsforhold og positive fællesskaber
- Styrkelse af identitet, perspektivskifte og kritisk tænkning
- Helhedsorienterede og tværfaglige indsatser
- Traumebevidsthed og fokus på mental trivsel
- Opmærksomhed på mulige utilsigtede negative konsekvenser af forebyggelsesindsatser
- Styrkelse af beskyttelsesfaktorer frem for alene at reducere risikofaktorer

Tabel 4: Tværgående pointer om forebyggelse fra forskning

Alders- og udviklingstilpasset forebyggelse

Som det fremgår på tværs af kapitlerne i rapporten, er den alders- og udviklingstilpassede tilgang til de unge et nøglebegreb for forskere inden for forebyggelse af ekstremisme blandt børn og unge.[152] Det vil med andre ord sige, at forebyggelsen bør tage højde for den unges alder, udviklingstrin og konkrete livssituation frem for mere generelle risikofaktorer eller indikatorer for ekstremisme.

Relationer, tilhørsforhold og positive fællesskaber

En videreudvikling af denne pointe er behovet for at styrke relationelle og sociale evner og kontakter, hvor de unge kan opnå anerkendelse, status og tilhør i mere positive fællesskaber.[153] Grundet vigtigheden af sociale relationer, tilhørsforhold og jævnaldrendes accept og meninger i ungdomsårene, fremhæves det som centralt at arbejde på forskellige måder med at styrke de unges evner til både at mestre sociale kompetencer og udvikle resiliens over for ekstreme holdninger og ideer.[154]

Dette skal styrke den unges forhold til sig selv og til andre mennesker i familien, skolen og blandt jævnaldrende generelt. Ved at finde måder hvorpå den unge kan bidrage ind i sociale kontekster med sine evner og styrker, kan det også lede til oplevelser og en selvforståelse, der styrker den unges følelse af autonomi, selvværd og anerkendelse.[155] At mærke at man betyder noget i sig selv

152 Cherney, Adrian, Kathleen De Rooy, and Ryan Williams. "An evidence review of strategies targeting youth who have radicalised to violent extremism." *Journal for Deradicalization* 33 (2022), s. 53-56; Borum, 2025.
153 Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), s. 41.
154 Cherney et al, 2022, s. 47-48; Haghish et al, 2023, s. xx. Ware, 2026, s. 20.
155 Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), s. 41.

og i et fællesskab kan reducere eller omdirigere behovet for at søge ekstremistiske fællesskaber og holdninger. [156]

Identitet, perspektivskifte og kritisk tænkning

Samtidig peger forskere på, at der i det relationelle arbejde også kan ligge en styrkelse af selvforståelse og identitet, hvis det kombineres med programmer og indsatser, der lærer de unge om deres egen og andres kultur, religion og etnicitet. Det kan potentielt bidrage til at udvikle empati, kritisk tænkning og perspektivskifte.[157]

Et nyt studie, der undersøger sammenhængen mellem personlighedstræk og sociale omstændigheder, som kan føre til ekstremisme, peger på, at det kan være en hjælp for borgere med et meget sort-hvidt verdenssyn, at støtte forebyggende aktiviteter, der styrker fantasien og evnen til se ting fra forskellige perspektiver, for eksempel gennem læsning.[158] Studiet foreslår også andre indsatser, der har som formål gradvist at øge borgerens evne til at tænke mere fleksibelt og mindre sort-hvidt gennem øvelser og indsatser med fokus på stereotypnedbrydende fortællinger eller empati-styrkende diskussioner.[159]

Helhedsorienterede og tværfaglige tilgange

En pointe der understreges på tværs af studier er behovet for holistiske flermyndighedstilgange til børn og unge, hvor der er bekymring for ekstremisme.[160] Udover samarbejde mellem politi og kommuner, fremhæves også nødvendigheden af et styrket samarbejde mellem fagprofessionelle inden for sundheds- og uddannelsesområdet og trænede specialisterne inden for forebyggelse af ekstremisme.[161]

Behovet for en helhedsorienteret tilgang hænger blandt andet sammen med, at bekymringen for ekstremisme ikke kan eller skal ses isoleret fra andre forhold i den unges liv. Forebyggelsen bør derfor tage højde for sociale, relationelle, udviklingsmæssige og trivselsmæssige forhold, og inddrage de eventuelle myndigheder og aktører, der spiller en rolle for borgeren på disse områder.

156 Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), s. 41.
157 Cherney et al, 2022, s. 47-48.
158 Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), s. 41.
159 Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5*(1), s. 41.
160 Haghish et al, 2022
161 Cherney et al, 2022, s. 47. Ware, 2026, s. 17.

Traumebevidsthed og mental trivsel

Endelig anbefaler flere forskere på tværs af studier en traumabaseret og mental trivselsorienteret forebyggelse til nogle af de børn og unge, der udviser bekymringstegn for ekstremisme.[162] Forskningen peger på terapeutisk behandling for at hjælpe traumatiserede børn og unge, men også traumebevidste tilgange til samtaler og interviews i mødet med disse personer, så man ikke forstærker traumer og reaktionsmønstre yderligere.[163]

Samtidig understreger forskere også mere positive og holistiske tilgange, hvor man forsøger at fremme beskyttelsesfaktorer, så som fysisk og mental trivsel, bedre forældreegenskaber og stærke positive fællesskab.[164]

162 Duindam et al. 2026, s. 14. Kasinathan, J., & Parsons, A. (2025). Radicalisation in adolescents: mental health considerations for violent extremism. Australasian Psychiatry, 33(1), s. 61-62; Oberg, G., Adams, B., & Stahl, G. (2023). The role of trauma and mental health in violent extremism: The perceptions of countering violent extremism (CVE) practitioners and why we can't get it wrong. Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma, 32(12), 1744-1762.

163 Oberg, G et al 2023.

164 Haghish et al. 2023, s. 1710-1711.

Litteraturliste

Al-Attar, Z. (2020). Autism spectrum disorders and terrorism: How different features of autism can contextualise vulnerability and resilience. Journal of Forensic Psychiatry and Psychology, 31(6), 926–949.

Borum, R. (2025). Developmental considerations for assessing the risk of extremist violence in adolescents. *Journal of Threat Assessment and Management.*

Bronsard, G., Cohen, D., Diallo, I., Pellerin, H., Varnoux, A., Podlipski, M. A., ... & Campelo, N. (2022). Adolescents engaged in radicalisation and terrorism: A dimensional and categorical assessment. *Frontiers in psychiatry, 12.*

Campelo, N., Oppetit, A., Neau, F., Cohen, D. & Bronsard, G. (2018). Who are the European youths willing to engage in radicalisation? A multidisciplinary review of their psychological and social profiles. *European Psychiatry,* 52, 1–14.

Cherney, A., De Rooy, K. & Williams, R. (2022). An evidence review of strategies targeting youth who have radicalised to violent extremism. *Journal for Deradicalization*, 33, 47–56.

Duindam, H. M., Van Loon, A. W., & Lösel, F. (2025). Protective factors against extremism and violent radicalization in youth: A multilevel meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior*.

Duindam, H. M., Hernandez-Pena, L., Asscher, J. J., Ribeaud, D., & Eisner, M. (2026). Shattered safety? Developmental trajectories for conspiracy mentality and violent extremist attitudes. *Journal of Youth and Adolescence*, 1-19.

den Elzen, J. I., Asscher, J. J., Lang, K. M. & Duindam, H. M. (2026). The association between media exposure and violent radicalization of young people: A multilevel meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior*.

Echelmeyer, L., Slotboom, A. M. & Weerman, F. (2026). The putative effect of identity on extremist radicalization: A systematic review of quantitative studies. *Studies in Conflict & Terrorism, 49*(5), 527–546. https://doi.org/10.1080/1057610X.2023.2247621

Eisner, M., Ribeaud, D., Bechtiger, L., Murray, A., & Tam, A. (2025). Childhood risk factors for violent ideations in late adolescence and early adulthood. *Criminal Behaviour and Mental Health, 3*5(2), 95-105.

Emmelkamp, J., Asscher, J. J., Wissink, I. B., & Stams, G. J. J. (2020). Risk factors for (violent) radicalization in juveniles: A multilevel meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior, 5*5.

Fangen, K., & Skjelsbæk, I. (2025). The role of gender in violent extremism. *The Cambridge handbook of the psychology of violent extremism,* 100-118.

Figueiredo, P. et al. (2023). Executive (dys)functions and ODD and CD: A systematic review and meta-analysis. *Neuropsychology, 37*(2), 133

Haghish, E. F., Obaidi, M., Strømme, T., Bjørgo, T. & Grønnerød, C. (2023). Mental health, well-being, and adolescent extremism: A machine learning study on risk and protective factors. *Research on Child and Adolescent Psychopathology, 51*, 1699–1714. https://doi.org/10.1007/s10802-023-01105-5

Harpviken, A. N. (2020). Psychological vulnerabilities and extremism among western youth: A literature review. Adolescent Research Review, 5(1), 1-26.

Holland, L., Reid, N. & Smirnov, A. (2023). Neurodevelopmental disorders in youth justice: A systematic review of screening, assessment and interventions. *Journal of Experimental Criminology, 19*(1), 31-70.

Hutchinson, J., Gheorghe, R. M., Yuzva Clement, D., Bell, K., Kellum, L., Rana, M. et al. (2026). "Play as a Nazi prison guard": Childhood and adolescent exposure to online extremist materials in online gaming environments. *Frontiers in Psychology, 16*,

Isenhardt, A., Kamenowski, M., Manzoni, P., Haymoz, S., Jacot, C. & Baier, D. (2021). Identity diffusion and extremist attitudes in adolescence. *Frontiers in Psychology,* 12.

Kasinathan, J., & Parsons, A. (2025). Radicalisation in adolescents: mental health considerations for violent extremism. *Australasian Psychiatry, 33*(1), 57-63.

Kelly, L. M., Barton, G., & Ware, A. (2026). Development approaches for preventing violent extremism: A systematic review of the empirical evidence. *World Development, 207*.

Lewis, J., & Marsden, S. (2021). Trauma, adversity, and violent extremism. *Centre for Research and Evidence on Security Threats.*

Logan, M. K., Windisch, S., & Simi, P. (2024). Adverse childhood experiences (ACE), adolescent misconduct, and violent extremism: A comparison of former left-wing and right-wing extremists. Terrorism and Political Violence, 36(1), 55-74.

Lösel, F., King, S., Bender, D. & Jugl, I. (2018). Protective factors against extremism and violent radicalization: A systematic review of research. *International Journal of Developmental Science, 12*(1–2), 89–102.

Mehra, T. og Merlina Herbach "From Adolescence to Accountability: Prosecuting Teenagers for Terrorist-related Offenses in Europe". 2026, Volume 19:1, url.

Miconi, D., Zambelli, M., Mounchingam, A. N. & Rousseau, C. (2026). Hybrid ideologies and glorification of violence during adolescence: Links to support for violent and nonviolent radicalization. *Journal of Research on Adolescence, 36*(2).

Miklikowska, M., Jasko, K., & Kudrnac, A. (2023). The making of a radical: The role of peer harassment in youth political radicalism. *Personality and Social Psychology Bulletin, 49*(3), 477-492.

Miklikowska, M., & Besta, T. (2026). System-disillusioned youth radicalize: The role of political alienation in the formation of political radicalism. *advances. in/psychology*.

Nivette, A., Echelmeyer, L., Weerman, F., Eisner, M., & Ribeaud, D. (2022). Understanding changes in violent extremist attitudes during the transition to early adulthood. Journal of Quantitative Criminology, 38(4), 949-978.

Obaidi, M., Bergh, R., Ozer, S., & Sindermann, C. (2025). Toward an integrated psychological model of violent extremism. European Review of Social Psychology, 1-50.

Obaidi, M., Bergh, R., Benningstad, N. C. G., & Dovidio, J. F. (2026). Individual differences in violent extremism. *Nature Reviews Psychology, 5(1),* 29-46.

Ozer, S., Obaidi, M. & Schwartz, S. J. (2023). Radicalized identity styles: Investigating sociocultural challenges, identity styles, and extremism. *Self and Identity, 22*(4).

Pammi, T., Ceccarelli, C., Hibbs, S., Chase, J., Hamid, N., & McEwen, F. S. (2026). Adverse childhood experiences and violent extremism: A scoping review of the literature. advances. *in/psychology*.

Rottweiler, B. , Clemmow, C., Doctor, A. og Helm, B. 2025. *Children, Young People and the Emerging Terrorism Threat Landscape,* Just Security

Rousseau, C., Miconi, D., Ngov, C. & Hassan, G. (2025). Ideological and nihilistic violence in adolescents referred to a specialized clinic for violent extremism. *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice, 67*(2), 30–48.

Salman, N., & Al-Attar, Z. (2025). A systematic review of neurodivergence, vulnerability, and risk in the context of violent extremism. The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology, 36(6), 1026-1074.

Salman, N., Al-Attar, Z., & McKenzie, G. (2026). Practitioner Perspectives on Counterterrorism and Neurodivergence. *Journal of Forensic Psychology Research and Practice*, 1-41.

Schröder, C. P., Bruns, J., Lehmann, L., Goede, L. R., Bliesener, T., & Tomczyk, S. (2022). Radicalization in Adolescence: The Identification of Vulnerable Groups: Radicalization in Adolescence: the Identification of Vulnerable Groups. *European Journal on Criminal Policy and Research, 28*(2), 177-201.

Vale, G. (2025). Exploited for the cause?: The potential for a cross-harm approach to children's online engagement in terrorism. *The British Journal of Criminology.* https://doi.org/10.1093/bjc/azaf121

Ware, J. (2026). *Combating Youth Radicalization*. The Soufan Center, url.

Internationale rapporter og organisationer

European Union. (2025). *European Union Terrorism Situation and Trend Report 2025.* European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol).

Five Eyes. (2024). *Young people and violent extremism: A call for collective action*. Public Safety Canada, url.

INTERPOL, 2026, "Youth radicalization: an urgent challenge across the global counter-terrorism landscape", url.

Politiets Sikkerhetstjeneste, 2026, Hva kjennetegner mindreårige høyreekstremister i Norge?, url.

UNICEF – The Adolescent Brain, (2017). *The adolescent brain: A second window of opportunity – A compendium.* UNICEF Office of Research – Innocenti, Florence, url

Vision of Humanity, 2025, "Youth Radicalisation: A New Frontier in Terrorism and Security", url;

World Health Organization. (u.å.). *Adolescent health*. World Health Organization – Adolescent health

Danske myndigheder og organisationer

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, (2025), 'Status på forebyggelse af ekstremisme i de danske kommuner' Udlændingestyrelsen, url.

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. (2026). Køn & ekstremisme – Aktuelle tendenser og tidlig forebyggelse. Udlændingestyrelsen.

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. (2026). *Nihilistisk voldelig ekstremisme.* Udlændingestyrelsen.

Det Kriminalpræventive Råd. (u.å.). *Fakta om ungdomskriminalitet*. Det Kriminalpræventive Råd

Dansk Selskab for Ungdomsmedicin. (2024). *Hvornår er man ung?* Dansk Selskab for Ungdomsmedicin – Hvornår er man ung?

EVA (2025) *Elever med høj skærmtid oplever lavere trivsel.* København: Danmarks Evalueringsinstitut; url;

Medierådet for Børn & Unge og Center for sociale medier, tech og demokrati (2025) *Undersøgelse om unges brug af digitale medier*, url.

Politiets Efterretningstjeneste (2023). TERRORTRUSLEN FRA EKSTREMISTISKE UNGE, url.

Politiets Efterretningstjeneste, (2026). Vurdering af terrortruslen mod Kongeriget Danmark 2026, url

Mediekilder

Dalsgaard, L. (2023, 25. april). "Anklager vil have 16-årig kendt skyldig i usædvanlig terrorsag. Forsvarer kalder det 'forkert menneskesyn'." DR. DR – artiklen

Momme, L. & Maressa, J. (2026, 3. april). "PET: Sårbare unge på nettet kan radikaliseres og udgøre en sikkerhedsrisiko." *Jyllands-Posten.* Jyllands-Posten – artiklen

Warrell, H. (2024, 18. oktober). "Weaponised autism and the extremist threat facing children." *Financial Times.* [URL mangler].

Center for Dokumentation
og Indsats mod Ekstremisme